

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

ODRŽAVANJE NERAZRSTANIH CESTA
U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Sisak, studeni 2013.

S A D R Ž A J

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE I KRITERIJI REVIZIJE	5
ODRŽAVANJE NERAZRSTANIH CESTA	6
Grad Dugo Selo	9
Grad Ivanić-Grad	11
Grad Jastrebarsko	13
Grad Samobor	16
Grad Sveta Nedelja	18
Grad Sveti Ivan Zelina	20
Grad Velika Gorica	22
Grad Vrbovec	25
Grad Zaprešić	27
Općina Bedenica	30
Općina Bistra	32
Općina Brckovljani	34
Općina Brdovec	36
Općina Dubrava	38
Općina Dubravica	40
Općina Farkaševac	42
Općina Gradec	44
Općina Jakovlje	46
Općina Klinča Sela	48
Općina Kloštar Ivanić	51
Općina Krašić	53
Općina Kravarsko	56
Općina Križ	59
Općina Luka	61
Općina Marija Gorica	63
Općina Orle	65
Općina Pisarovina	67
Općina Pokupsko	69
Općina Preseka	71
Općina Pušća	73
Općina Rakovec	75
Općina Rugvica	77
Općina Stupnik	79
Općina Žumberak	81
OCJENA UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZRSTANIH CESTA	83
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	85

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/13-15/7
URBROJ: 613-05-13-166

Sisak, 27. studenoga 2013.

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Zagrebačke županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. travnja do 27. studenoga 2013.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne samouprave Zagrebačke županije: devet gradova i 25 općina, koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13).

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Nerazvrstane ceste su, prema odredbama članaka 2. i 98. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13 i 54/13), ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona, i to posebice: ceste koje su na području gradova s više od 35 tisuća stanovnika te gradova koji su sjedišta županija, a koje su posebnom odlukom bile razvrstane u javne ceste, ceste koje povezuju naselja, ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja, terminali i okretišta vozila javnog prijevoza, pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina i druge ceste na područjima naselja i gradova.

Odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine 44/12), koja je donesena na temelju članka 98. Zakona o cestama, određene su razvrstane ceste u 25 gradova koje postaju nerazvrstane ceste u ukupnoj duljini 2 801,100 km. Spomenutom Odlukom, na području Zagrebačke županije su određene ceste na području grada Samobora duljine 183,770 km i grada Velike Gorice duljine 162,270 km koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, te postaju nerazvrstane ceste.

Pravni status nerazvrstanih cesta je uređen odredbom članka 101. Zakona o cestama, prema kojoj je nerazvrstana cesta javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i ne može se otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave, niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja građevina u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste. Odredbom članka 102. spomenutog Zakona, uređeno je pitanje pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige za ceste koje se grade od stupanja na snagu ovog Zakona, te je utvrđeno da nerazvrstana cesta postaje javno dobro u općoj uporabi pravomoćnošću uporabne dozvole, odnosno izdavanjem drugog akta na temelju kojeg je dopuštena uporaba građevine u skladu s posebnim propisom i upisuje se u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave. Odredbama članaka 131., 132. i 133. Zakona o cestama, uređeno je pitanje reguliranja pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige i za nerazvrstane ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona. Navedenim odredbama utvrđene su i obveze jedinica lokalne samouprave u vezi nerazvrstanih cesta koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano stvarno stanje, da pribave i dostave nadležnom tijelu za katastar odgovarajuće geodetske elaborate kojima je snimljeno izvedeno stanje, kako bi tijelo nadležno za katastar po službenoj dužnosti podnijelo prijavu za upis nerazvrstane ceste u zemljische knjige nadležnom zemljiskoknjizičnom sudu.

Upravljanje nerazvrstanim cestama je uređeno odredbom članka 107. Zakona o cestama, prema kojoj se upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo. Spomenutom odredbom je utvrđena i mogućnost da jedinica lokalne samouprave osnuje trgovačko društvo u svom vlasništvu radi obavljanja navedenih poslova, a utvrđena je i obveza jedinica lokalne samouprave u vezi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama na svom području.

Prema odredbi stavka 4. navedenog članka, sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove komunalnog gospodarstva. Do vremena obavljanja revizije (studenzi 2013.) nadležni ministar nije propisao sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama. Prema odredbama članaka 101. i 107. Zakona o cestama, nerazvrstane ceste su imovina jedinica lokalne samouprave, te su ih jedinice lokalne samouprave obvezne evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama članaka 5., 7., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), kojima je propisano iskazivanje imovine u knjigovodstvu proračuna, poslovne knjige proračuna, te načela iskazivanja i vrednovanja imovine u poslovnim knjigama.

Financiranje nerazvrstanih cesta je uređeno odredbom članka 108. Zakona o cestama, prema kojoj se građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta financira iz proračuna jedinice lokalne samouprave, komunalne naknade i komunalnog doprinosa te naknada za osnivanje prava služnosti, prava građenja i prava zakupa na nerazvrstanoj cesti kao i iz drugih izvora. Za jedinice lokalne samouprave u kojima su prema odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, određene javne ceste postale nerazvrstane ceste, utvrđeni su i dodatni izvori financiranja, odnosno iz dijela godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i cestovnih vozila te iz dijela naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta sadržanoj u trošarini na motorne benzine.

Prema odredbi članka 109. Zakona o cestama, jedinica lokalne samouprave uređuje vrste, opseg i rokove izvođenja radova redovitog i izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta, te nadzor nad izvođenjem tih radova. Redovito održavanje cesta, prema odredbi članka 2. Zakona o cestama, čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela godine ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima, a izvanredno održavanje su povremeni radovi koji se obavljaju radi mjestimičnog poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata, te povećanja sigurnosti prometa.

Održavanje nerazvrstanih cesta se prema odredbi članka 107. Zakona o cestama obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

Komunalne djelatnosti koje se financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave, između ostalih i održavanje nerazvrstanih cesta, prema odredbama članaka 4. i 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03-pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), mogu obavljati trgovačka društva koja osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon, koji osniva jedinica lokalne samouprave, te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, pri čemu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje koje komunalne djelatnosti se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora, te nakon provedenog prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora.

Prema odredbi članka 15. točke 5. navedenog Zakona, ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova obavezno sadrži djelatnosti i vrijeme za koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, način i rok plaćanja, te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, a ugovor se može zaključiti najdulje na četiri godine. Prema odredbama članaka 22. i 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, održavanje nerazvrstanih cesta se, uz druge komunalne djelatnosti (odvodnja atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje groblja i krematorija, te javnu rasvjetu), financira iz komunalne naknade, u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture, koji donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja. Programom se obvezno utvrđuje opis i opseg poslova s procjenom pojedinih troškova za pojedine komunalne djelatnosti i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Izvješće o izvršenju navedenog programa se podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do konca ožujka svake godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Finansijskom revizijom jedinica lokalne samouprave Zagrebačke županije, koju je Državni ured za reviziju obavio za 2011. i ranijih godina utvrđeno je da:

- pojedine jedinice lokalne samouprave nisu donijele program održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno programi ne sadrže propisane elemente,
- pisani ugovori, u slučaju kada poslove obavlja vlastito trgovačko društvo se ne zaključuju,
- poslovi održavanja se ugovaraju putem narudžbenica, izravnim ugovaranjem, bez provođenja propisanih postupaka odabira izvuditelja,
- odluke o odabiru izvuditelja ne donosi predstavničko tijelo,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije nerazvrstanih cesta,
- održavanje nerazvrstanih cesta se evidentira u okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje, a nije sadržano u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Predmet revizije su aktivnosti jedinica lokalne samouprave vezane uz održavanje nerazvrstanih cesta i izvori iz kojih se financira održavanje nerazvrstanih cesta.

U svrhu ocjene učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- ocijeniti organizaciju i kontrolu održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti cjelovitost programa održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni u skladu s propisima,
- ocijeniti provedbu programa održavanja nerazvrstanih cesta, te
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta jedinica lokalne samouprave.

METODE I KRITERIJI REVIZIJE

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- analizirana su izvješća o obavljenim finansijskim revizijama jedinica lokalne samouprave,
- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi, koji reguliraju održavanje nerazvrstanih cesta, interni akti, te stručni članci,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- analizirani su upitnici i provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave (odluke, planovi, ugovori, računi i drugo) koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama, te su pribavljeni obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Za ocjenu učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li jedinica lokalne samouprave donijela akt kojim je uredila održavanje nerazvrstanih cesta?
- Je li ustrojena baza podataka o nerazvrstanim cestama i vode li se odgovarajuće evidencije?
- Je li donesen program održavanja komunalne infrastrukture (nerazvrstanih cesta)?
- Jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni izvoditelju u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu?
- Je li ustrojen sustav kontrola održavanja nerazvrstanih cesta?

ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA

Na području jedinica lokalne samouprave Zagrebačke županije ima ukupno 3 235,597 km nerazvrstanih cesta.

U tablici u nastavku se daju podaci o površini, broju stanovnika, duljini nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave, te o prosječnoj gustoći mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Zagrebačke županije.

Tablica broj 1

Površina, broj stanovnika, duljina nerazvrstanih cesta te prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika Zagrebačke županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Površina (u km ²)	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u m)	Gustoća mreže nerazvrstanih cesta (u m/km ²)	Duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku)
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
1.	Grad Dugo Selo	51,00	17 466	102 375	2 007,35	6
2.	Grad Ivanić-Grad	173,60	14 548	119 936	690,88	8
3.	Grad Jastrebarsko	229,00	15 866	477 784	2 086,39	30
4.	Grad Samobor	250,00	37 633	511 000	2 044,00	14
5.	Grad Sveta Nedelja	40,00	18 059	-	-	-
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	184,00	15 959	-	-	-
7.	Grad Velika Gorica	328,65	63 517	562 785	1 712,41	9
8.	Grad Vrbovec	159,20	14 797	77 280	485,43	5
9.	Grad Zaprešić	52,60	25 223	-	-	-
10.	Općina Bedenica	21,70	1 432	27 000	1 244,24	19
11.	Općina Bistra	52,70	6 632	55 026	1 044,14	8
12.	Općina Brckovljani	71,10	6 837	81 591	1 147,55	12
13.	Općina Brdovec	37,60	11 134	92 000	2 446,81	8
14.	Općina Dubrava	115,00	5 245	41 520	361,04	8
15.	Općina Dubravica	20,60	1 437	18 830	914,08	13
16.	Općina Farkaševac	73,70	1 937	14 806	200,90	8
17.	Općina Gradec	88,90	3 681	74 260	835,32	20
18.	Općina Jakovlje	35,70	3 930	37 483	1 049,94	10
19.	Općina Klinča Sela	77,60	5 231	60 070	774,10	11
20.	Općina Kloštar Ivanić	79,00	6 091	66 560	842,53	11
21.	Općina Krašić	71,20	2 640	75 700	1 063,20	29
22.	Općina Kravarsko	58,33	1 987	50 762	870,26	26
23.	Općina Križ	118,00	6 963	60 830	515,51	9
24.	Općina Luka	17,40	1 351	35 000	2 011,49	26
25.	Općina Marija Gorica	17,20	2 233	43 150	2 508,72	19
26.	Općina Orle	57,60	1 975	-	-	-
27.	Općina Pisarovina	145,00	3 689	237 680	1 639,17	64
28.	Općina Pokupsko	122,00	2 224	83 591	685,17	38
29.	Općina Preseka	47,90	1 448	39 800	830,90	27
30.	Općina Pušča	18,20	2 700	43 746	2 403,63	16
31.	Općina Rakovec	34,88	1 252	42 280	1 212,16	34
32.	Općina Rugvica	93,70	7 871	64 602	689,46	8
33.	Općina Stupnik	24,90	3 735	38 150	1 532,13	10
34.	Općina Žumberak	110,00	883	-	-	-
UKUPNO		3 077,96	317 606	3 235 597	1 051,21	10

Prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području Zagrebačke županije iznosi 1 051,21 m/ km². Prosječna duljina nerazvrstanih cesta iznosi 10 m/stanovniku.

Izračun je obavljen bez podataka za grada Svetu Nedelju, Sveti Ivan Zelinu i Zaprešić, te općine Orle i Žumberak koji ne raspolažu podacima o duljini nerazvrstanih cesta na svom području.

U tablici u nastavku se daju rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima, te prosječno ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Zagrebačke županije.

Tablica broj 2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima,
te prosječno ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave
Zagrebačke županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste (u kn)
1	2	3	4	5 (4/3)	6	7 (4/6)
1.	Grad Dugo Selo	41.902.105,00	1.373.347,00	3,3	102,375	13.415,00
2.	Grad Ivanić-Grad	55.056.392,00	1.506.838,00	2,7	119,936	12.564,00
3.	Grad Jastrebarsko	52.162.054,00	4.741.639,00	9,1	477,784	9.924,00
4.	Grad Samobor	165.698.232,00	25.658.888,00	15,5	511,000	50.213,00
5.	Grad Sveta Nedelja	66.943.460,00	7.746.981,00	11,6	-	-
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	31.340.488,00	1.409.194,00	4,5	-	-
7.	Grad Velika Gorica	233.756.681,00	12.239.250,00	5,2	562,785	21.748,00
8.	Grad Vrbovec	28.724.530,00	564.290,00	2,0	77,280	7.302,00
9.	Grad Zaprešić	109.832.305,00	7.881.524,00	7,2	-	-
10.	Općina Bedenica	2.370.831,00	268.452,00	11,3	27,000	9.943,00
11.	Općina Bistra	27.059.693,00	2.644.217,00	9,8	55,026	48.054,00
12.	Općina Brckovljani	13.250.915,00	317.447,00	2,4	81,591	3.891,00
13.	Općina Brdovec	39.623.162,00	1.370.610,00	3,5	92,000	14.898,00
14.	Općina Dubrava	4.112.628,00	556.515,00	13,5	41,520	13.404,00
15.	Općina Dubravica	3.118.038,00	720.900,00	23,1	18,830	38.285,00
16.	Općina Farkaševac	2.331.794,00	31.328,00	1,3	14,806	2.116,00
17.	Općina Gradec	6.616.219,00	669.549,00	10,1	74,260	9.016,00
18.	Općina Jakovlje	6.848.821,00	287.651,00	4,2	37,483	7.674,00
19.	Općina Klinča Sela	10.912.598,00	1.420.981,00	13,0	60,070	23.655,00
20.	Općina Kloštar Ivanić	12.543.328,00	608.913,00	4,9	66,560	9.148,00
21.	Općina Krašić	4.443.616,00	221.085,00	5,0	75,700	2.921,00
22.	Općina Kravarsko	3.417.228,00	738.107,00	21,6	50,762	14.541,00
23.	Općina Križ	19.917.933,00	480.038,00	2,4	60,830	7.891,00
24.	Općina Luka	3.093.721,00	610.100,00	19,7	35,000	17.431,00
25.	Općina Marija Gorica	11.778.644,00	131.469,00	1,1	43,150	3.047,00
26.	Općina Orle	2.407.351,00	205.341,00	8,5	-	-

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste (u kn)
1	2	3	4	5 (4/3)	6	7 (4/6)
27.	Općina Pisarovina	16.815.411,00	1.112.779,00	6,6	237,680	4.682,00
28.	Općina Pokupsko	3.973.689,00	190.341,00	4,8	83,591	2.277,00
29.	Općina Preseka	1.857.448,00	102.543,00	5,5	39,800	2.576,00
30.	Općina Pušča	6.332.558,00	802.322,00	12,7	43,746	18.340,00
31.	Općina Rakovec	2.793.525,00	27.880,00	1,0	42,280	659,00
32.	Općina Rugvica	12.389.842,00	473.463,00	3,8	64,602	7.329,00
33.	Općina Stupnik	19.470.667,00	1.747.494,00	9,0	38,150	45.806,00
34.	Općina Žumberak	2.053.302,00	35.165,00	1,7	-	-
UKUPNO		1.024.949.209,00	78.896.641,00	7,7	3.235,597	24.384,00

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012., ostvareni su u iznosu 78.896.641,00 kn i čine 7,7% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Prosječno ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta na području Zagrebačke županije iznose 24.384,00 kn/km nerazvrstane ceste (bez pet naprijed navedenih jedinica lokalne samouprave).

Grad Dugo Selo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Dugo Selo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 51,00 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 17 466 stanovnika. Koncem 2012. grad Dugo Selo je imao 26 zaposlenika.

Prema podacima grada Dugog Sela, duljina nerazvrstanih cesta na području grada je 102,375 km, što čini 2 007,35 m/km². U zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave upisno je 17,280 km nerazvrstanih cesta.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 41.902.105,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.373.347,00 kn ili 3,3% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 13.415,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta najvećim dijelom su obavljale fizičke i pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, komunalno i stambeno gospodarstvo.

Nalaz i preporuke

Grad Dugo Selo je u rujnu 2012. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada, te su navedene prekršajne odredbe.

Grad Dugo Selo je ustrojio registar nerazvrstanih cesta kao jedinstvenu bazu podataka, prema kojoj na području grada ima 102,375 km nerazvrstanih cesta (52,508 km asfaltiranih, 43,757 km makadamskih, te 6,110 km zemljanih i makadamskih poljskih putova). Registr sadrži podatke o nazivu nerazvrstane ceste, duljini, kategoriji ceste (asfalt, makadam, poljski put), te o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 24.961.018,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta s evidentiranim pojedinačnim vrijednostima cesta nije ustrojena, te nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste iz registra. U zemljišnim knjigama je upisano 17,280 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Dugog Sela. Radi daljnog upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, upućuju se zahtjevi za promjenu upisa cesta u zemljišnim knjigama, provodi se otkup dijela jedne ceste (ulice) u privatnom vlasništvu, te je u izradi snimka postojećeg stanja triju cesta (ulica).

U skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (registrom) podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Također, predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Dugog Sela.

Grad Dugo Selo je donio Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i dvije izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 1.511.400,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži detaljniji opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012., usvojilo je gradsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 1.373.347,00 kn. Odnose se na zimsku službu, održavanje asfaltiranih i makadamskih cesta te poljskih putova, održavanje prometne signalizacije, putokaza i prometnih ogledala, osiguranje komunalne opreme i drugo. Poslove održavanja u iznosu 1.284.060,00 kn obavljale su fizičke i pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovori su zaključeni nakon provedenog postupka odabira i odluka gradskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području grada iz prosinca 2011. Preostale poslove u iznosu 89.287,00 kn obavljale su fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora) te bez provedenog postupka odabira i odluke gradskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada, kojom je utvrđeno da se održavanje nerazvrstanih cesta povjerava na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja provodi se prikupljanjem ponuda (u vrijednosti do 375.000,00 kn) ili javnim natječajem (u vrijednosti iznad 375.000,00 kn). Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, komunalno i stambeno gospodarstvo. Na razini prostornog uređenja, poslovima vezanim uz promet, bavi se referent za prostorno uređenje i zaštitu okoliša unutar Odsjeka za prostorno uređenje i zaštitu okoliša. Na razini gradnje i održavanja, poslovima vezanim uz promet, bave se voditelj odsjeka, stručni suradnik i tri komunalna redara unutar Odsjeka za komunalno i stambeno gospodarstvo.

Grad Ivanić-Grad

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Ivanić-Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 173,60 km², a obuhvaća 22 naselja s 14 548 stanovnika. Na koncu 2012. grad Ivanić-Grad je imao 23 zaposlenika.

Prema podacima grada Ivanić-Grada, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području grada je 119,936 km (bez poljskih putova), što čini 690,88 m/km². Na asfaltirane ceste odnosi se 103,306 km, a na makadamske ceste 16,630 km. Nema podatak o duljini cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Ivanić-Grada.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 55.056.392,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.506.838,00 kn ili 2,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 12.564,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu grada Ivanić-Grada. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja opći upravni odjel grada Ivanić-Grada.

Nalaz i preporuke

Interni akt, kojim se prema odredbama Zakona o cestama, uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, nije donesen.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada.

Grad Ivanić-Grad 2010. je sastavio popis cesta koji sadrži naziv, duljinu, širinu i kategoriju ceste (makadam, asfalt), te podatak o pločnicima uz ceste. Prema očitovanju, provode se radnje za upis cesta u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Ivanić-Grada, jedan dio cesta je upisan, ali nema podatak o njihovoj ukupnoj duljini. U poslovnim knjigama su evidentirane novoizgrađene ceste i dodatna ulaganja na postojećim u iznosu 4.771.847,00 kn. Druge ceste nisu evidentirane u poslovnim knjigama i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva grada Ivanić-Grada. Također, predlaže u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Gradsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području grada. Program sadrži opis poslova, iskaz finansijskih sredstava i izvore financiranja. Program ne sadrži detaljan opis poslova, odnosno popis cesta na kojima se planiraju obaviti radovi, te njihove količine i vrijednost. Programom su rashodi za održavanje cesta planirani u iznosu 1.535.000,00 kn. Izvješće o izvršenju programa održavanja u travnju 2013. je prihvatiло gradsko vijeće. Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 1.506.838,00 kn ili 1,8% manje od plana. Odnose se na održavanje nogostupa i kolnika, makadamskih cesta, zimsku službu, horizontalnu i vertikalnu signalizaciju i semafore. Financirani su sredstvima komunalne naknade.

Poslove održavanja cesta (osim održavanja semafora) obavlja komunalno društvo u vlasništvu grada Ivanić-Grada na temelju ugovora. Sastavni dio ugovora je Program održavanja komunalne infrastrukture za jednogodišnje razdoblje, koji je sastavilo društvo. Navedeni program sadrži popis cesta na kojima će se obavljati radovi, opis radova i njihove pojedinačne vrijednosti. Poslove održavanja semafora u 2012. i 2013. obavljala je pravna osoba na temelju ugovora. Izabrana je izravno, bez provođenja propisanih postupaka izbora. Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da poslove održavanja horizontalne i vertikalne signalizacije obavlja komunalno društvo u vlasništvu grada, te su propisani uvjeti i mjerila za izbor najpovoljnije ponude za obavljanje poslova na temelju ugovora. Poslove održavanja semafora je trebalo prema odluci povjeriti komunalnom društvu, a u slučaju da ih društvo ne može izvesti prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, mogu se povjeriti javnoj ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju poslova ili ugovora o koncesiji. Povjeravanje poslova na temelju ugovora obavlja se nakon provedenog postupka izbora (javni natječaj ili prikupljanje ponuda). U 2012. rashodi za održavanje semafora su ostvareni u iznosu 20.480,00 kn. Kontrolu radova provodi komunalni redar (inženjer građevine) i to kontrolu obračunskih situacija i izvedenih radova.

Državni ured za reviziju predlaže detaljni program održavanja koji sastavlja komunalno društvo kao sastavni dio programa održavanja dati na usvajanje gradskom vijeću. Predlaže se sve poslove održavanja komunalne infrastrukture (cesta) povjeriti na načine propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Jastrebarsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Jastrebarsko kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 229,00 km², a obuhvaća 58 naselja s 15 866 stanovnika. Koncem 2012. grad Jastrebarsko je imao 24 zaposlenika, od čega jednog na određeno vrijeme.

Prema podacima grada Jastrebarskog, duljina nerazvrstanih cesta na području grada je 477,784 km, što čini 2 086,39 m/km². Nema podataka o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 52.162.054,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 4.741.639,00 kn ili 9,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 9.924,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade, pomoći Zagrebačke županije te drugih prihoda.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljalo je najvećim dijelom komunalno društvo u vlasništvu grada Jastrebarsko, na temelju zaključenog ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, komunalno i stambeno gospodarstvo.

Nalaz i preporuke

Grad Jastrebarsko je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredio način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području grada ima 477,784 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 94,412 km, makadamske ceste 185,411 km i poljske putove 197,961 km. Evidencija sadrži podatke o nazivu mjesta na kojoj se pojedina cesta nalazi, duljini, širini, površini i kategoriji ceste (asfalt, makadam, poljski put), te o pripadajućem putnom jarku. Evidencija ne sadrži podatke o nazivu nerazvrstane ceste, te o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi.

U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 44.963.258,00 kn, te je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta s pojedinačnim vrijednostima nerazvrstanih cesta. U poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području grada iz evidencije s popisom nerazvrstanih cesta. Grad Jastrebarsko nema podataka o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišnim knjigama i nije pokrenuo aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Jastrebarsko.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Jastrebarskog.

Grad Jastrebarsko je donio Program održavanja komunalne infrastrukture i dvije izmjene programa za 2012., kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 4.742.000,00 kn. Program sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te sredstva za ostvarenje programa i izvore financiranja, a ne sadrži procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. podneseno je na usvajanje gradskom vijeću do konca ožujka 2013. Izvješće je usvojeno u srpnju 2013. Prema Izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 4.741.639,00 kn. Odnose se na poslove ljetnog i zimskog održavanja nerazvrstanih cesta, poslove asfaltiranja jedne ceste (Hrašća) te poslove održavanja vertikalne signalizacije u iznosu 4.488.231,00 kn, koje je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu grada Jastrebarsko, na temelju zaključenog godišnjeg ugovora, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada iz prosinca 2011. Rashodi u iznosu 100.000,00 kn se odnose na sredstva doznačena Županijskoj upravi za ceste Zagrebačke županije za sufinanciranje radova izvanrednog održavanja jedne županijske ceste. Sredstva su doznačena na temelju zaključenog sporazuma. Preostale poslove u iznosu 153.408,00 kn, koji se odnose na održavanje horizontalne signalizacije i nabavu prometnih stupića, obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenice ili na temelju zaključenog ugovora, bez provedenih postupaka odabira i odluke gradskog vijeća. Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada Jastrebarsko je određeno da se svi poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju komunalnom društvu. Povjeravanje poslova održavanja horizontalne signalizacije i stupića nije obavljeno u skladu s navedenom Odlukom, odnosno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Poslove je trebalo povjeriti komunalnom društvu, a u slučaju da ih komunalno društvo ne može obaviti, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu mogu se povjeriti javnoj ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju poslova. Povjeravanje poslova na temelju ugovora obavlja se nakon provedenog postupka odabira (javni natječaj ili prikupljanje ponuda).

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, komunalno i stambeno gospodarstvo. Kontrolu poslova na terenu obavlja komunalni redar.

Grad Samobor

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Samobor kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 250,00 km², a obuhvaća 77 naselja s 37 633 stanovnika. Na koncu 2012. grad Samobor je imao 65 zaposlenika.

Prema podacima grada Samobora, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području grada sa preuzetim javnim cestama je 511,000 km (bez poljskih putova), što čini 2 044,00 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 418,100 km, a na makadamske ceste 92,900 km.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 165.698.232,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 25.658.888,00 kn ili 15,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 50.213,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu grada Samobora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za komunalne djelatnosti, promet i mjesnu samoupravu grada Samobora.

Nalaz i preporuke

Grad Samobor je 1999. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredio korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukciju, zaštitu, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. Stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada.

Grad Samobor je sastavio popis (katastar) cesta koji obuhvaća naziv ceste, širinu, duljinu, površinu, kategoriju (asfalt, makadam), elemente kolnika, građevine ne cesti, saobraćajne znakove, nagibe i druge karakteristike cesta. Prema pisanim očitovanju, preuzete javne ceste su upisane u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu grada Samobora, osim jedne ceste. Upisi ostalih nerazvrstanih cesta, pokreću se ovisno o spoznaji o neusklađenosti stvarnog stanja i zemljišnih knjiga. Zbog velikog obujma i disperzirane tehničke dokumentacije trenutno nema podatak o ukupnoj površini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige. U poslovnim knjigama evidentiran je dio cesta u vrijednosti 21.453.170,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva grada Samobora. Također, predlaže u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Grad Samobor je preuzeo od Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije 183,770 km javnih cesta. U studenome 2012. sastavljen je zapisnik o preuzimanju dokumentacije. Prema zapisniku, preuzeti su ugovori o korištenju cestovnog zemljišta, izvedbeni projekt za označavanje prijelaza divljači, te lokacijska dozvola i idejni projekt za dvije investicije. Drugu dokumentaciju, te podatke o finansijskoj vrijednosti cesta, propisane odredbama Pravilnika o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta (Narodne novine 86/12), grad Samobor do vremena obavljanja revizije (listopad 2013.) nije preuzeo. Prema navedenom Pravilniku, postupak preuzimanja trebalo je provesti povjerenstvo do konca kolovoza 2012., te je propisan sadržaj zapisnika, tehnička i druga dokumentacija koju je potrebno preuzeti u svrhu pravilnog prijenosa. Također je propisano da se zapisnički mora iskazati finansijska vrijednost imovine (cesta) koja se prenosi.

Gradsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture kojim je, između ostalog, planirano i održavanje cesta na području grada. Program sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (izvore financiranja, te opis i opseg poslova). Program također sadrži popis cesta s njihovom duljinom, plan zimske službe s prioritetima čišćenja, elemente za izračun potrebnih sredstava kao što su planirana visina namjenskih prihoda, broj naselja, broj cesta, duljina asfaltiranih i makadamskih kolnika, te detaljniji pregled radova po vrstama s količinama, vremenom potrebnim za obavljanje, jediničnim cijenama i ukupnim vrijednostima radova. Programom su rashodi za održavanje cesta planirani u iznosu 24.900.000,00 kn. Izvješće o izvršenju programa održavanja u ožujku 2013. prihvatio je gradsko vijeće. Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 25.658.888,00 kn. Odnose se na zimsku službu, pregled cesta, radove na asfaltnim i makadamskim kolnicima, uređenje cestovnog pojasa, signalizaciju, bankine i druge radove. Financirani su sredstvima poreznih prihoda, komunalne naknade, prodaje građevinskog zemljišta i prihodima ostvarenim prema odredbama Zakona o cestama.

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da poslove održavanja cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu grada Samobora, s kojim je zaključen ugovor. Ugovorom se društvo obvezalo osigurati kontinuirano održavanje cesta na području grada radi odvijanja sigurnog i nesmetanog prometa u skladu s propisima koji reguliraju održavanje i zaštitu cesta, a prema opsegu i cijenama utvrđenim programom održavanja komunalne infrastrukture. Kontrolu radova obavljaju zaposlenici grada Samobora (građevinski tehničar, diplomirani inženjer građevine i diplomirani inženjer prometa), i to kroz raspored poslova koji se trebaju obaviti, kontrolu izvođenja radova na terenu i dokumentacije (obračunske situacije, građevinske knjige, građevinskog dnevnika, otpremnice).

Grad Sveta Nedelja

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Sveta Nedelja kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 40,00 km², a obuhvaća 14 naselja s 18 059 stanovnika. Na koncu 2012. grad Sveta Nedelja je imao 25 zaposlenika.

Grad Sveta Nedelja nema podatak o duljini nerazvrstanih cesta na svom području i duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Svetе Nedelje.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 66.943.460,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 7.746.981,00 kn ili 11,6% ukupnih rashoda i izdataka.

Poslove održavanju nerazvrstanih cesta obavlja fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području grada obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Interni akt, kojim se prema odredbama Zakona o cestama, uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, nije donesen.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada.

Grad Sveta Nedelja nije ustrojio jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama. Nema podatak o duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Svetе Nedelje. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 35.121.534,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. Za navedena ulaganja ustrojio je analitičku knjigovodstvenu evidenciju. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena cjelovita analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama na području grada koja će uz naziv ili oznaku nerazvrstane ceste sadržavati duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva grada Svetе Nedelje. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine i ustrojiti cjelovitu analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Gradsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području grada. Program sadrži opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture podneseno je gradskom vijeću na razmatranje, ali nije prihvaćeno. U zapisniku sa sjednice gradskog vijeća, na kojoj je izvješće razmatrano, nisu navedeni razlozi neprihvatanja. Prema navedenom izvješću radovi na održavanju nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 7.746.980,00 kn ili 2,6% manje od plana. Odnose se na asfaltiranje, zimsku službu, održavanje sustava za odvodnju atmosferskih voda, prometne signalizacije i drugo. Financirani su iz sredstava komunalne naknade u iznosu 5.514.273,00 kn i drugih izvora u iznosu 2.232.707,00 kn.

Gradsko vijeće je Odluku o uvjetima i mjerilima za provedbu javnog natječaja za povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti na temelju pisanog ugovora donijelo 2000. Odlukom su utvrđeni dokazi koje ponuditelj treba dostaviti, ali ne i kriteriji (mjerila) za odabir najpovoljnije ponude, koje je prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu gradsko vijeće trebalo utvrditi. Kriterij za odabir najpovoljnije ponude na održavanju nerazvrstanih cesta na javnom natječaju provedenom 2012. utvrdio je gradonačelnik. Odluku o izboru donijelo je gradsko vijeće, te je s fizičkom osobom zaključen ugovor koji sadrži sve propisane elemente. Nabavu materijala potrebnog za održavanje nerazvrstanih cesta (kameni agregat, asfalt, sol, sipina, odvodne cijevi i drugo) obavlja je grad Sveta Nedelja prema propisima o javnoj nabavi. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je ovlaštena pravna osoba i zaposlenik grada Svetе Nedelje (zimska služba).

Državni ured za reviziju predlaže na gradskom vijeću utvrditi kriterije (mjerila) za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Sveti Ivan Zelina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Sveti Ivan Zelina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 184,00 km², a obuhvaća 62 naselja s 15 959 stanovnika. Koncem 2012. grad Sveti Ivan Zelina je imao 20 zaposlenika.

Grad Sveti Ivan Zelina ne raspolaže podacima o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta na svom području kao ni s podacima o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 31.340.488,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.409.194,00 kn ili 4,5% ukupnih rashoda i izdataka, a financirani su iz prihoda od komunalne naknade, pomoći Zagrebačke županije, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih građevina i prihoda od prikeza porezu na dohodak.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta najvećim dijelom je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu grada Svetog Ivana Zeline. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za gospodarstvo, stambeno-komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša.

Nalaz i preporuke

Grad Sveti Ivan Zelina je u lipnju 1996. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uređen način korištenja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i nadzora na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, načinu vođenja jedinstvene baze podataka, te o svim mjerama zaštite (nema odredbi o izvanrednom prijevozu). Preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima usklađene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na pravni status nerazvrstanih cesta, upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, načinu vođenja jedinstvene baze podataka i mjerama zaštite nerazvrstanih cesta.

Grad Sveti Ivan Zelina nije ustrojio jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području i ne raspolaže podacima o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta na svom području. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 36.179.249,00 kn, te je ustrojena djelomična analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta. Grad Sveti Ivan Zelina nema podatke o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišne knjige. Stvarno stanje nerazvrstanih cesta ne odgovara katastarskim česticama koje su evidentirane na katastarskom planu. Prema pisanim obrazloženju, u tijeku je rješavanje imovinsko pravnih odnose, te se provode pojedinačni postupci evidentiranja cesta, ali postoje problemi u provedbi upisa u zemljišne knjige zbog neusklađenosti propisa i različitih tumačenja nadležnih tijela koja trebaju provesti postupke upisa.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području grada, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Svetog Ivana Zeline.

Grad Sveti Ivan Zelina je donio Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 1.620.000,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja nerazvrstanih cesta na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je gradsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 1.409.194,00 kn. Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta (zimsko i ljetno održavanje) u iznosu 1.247.184,00 kn je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu grada Svetog Ivana Zeline, na temelju zaključenog godišnjeg ugovora, a poslove (asfaltiranje) u iznosu 162.010,00 kn je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke gradskog vijeća, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada iz 2010. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za gospodarstvo, stambeno-komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša. Kontrolu radova na terenu obavlja referent za komunalno gospodarstvo.

Grad Velika Gorica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Velika Gorica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 552,00 km², a obuhvaća 59 naselja s 63 517 stanovnika. Na koncu 2012. grad Velika Gorica je imao 117 zaposlenika.

Prema podacima grada Velike Gorice, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području grada je 562,785 km (bez poljskih putova), što čini 1 712,41 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 462,785 km, a na makadamske ceste se odnosi 100,000 km. Prema pisanom očitovanju 10,0% nerazvrstanih cesta je upisano u zemljишne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Velika Gorica.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 233.756.681,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 12.239.250,00 kn ili 5,2% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 21.748,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu grada Velika Gorica. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za komunalne djelatnosti i promet.

Nalaz i preporuke

Grad Velika Gorica je u ožujku 2008. donio Odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uredio održavanje, građenje, rekonstrukciju, zaštitu, upravljanje, korištenje i provođenje nadzora na nerazvrstanim cestama. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uskladeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljишne knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada.

U ožujku 2010. grad Velika Gorica je izradio Prometnu studiju kojom je, između ostalog, utvrdio osnovne značajke razvoja i rasta grada, prikaz i analizu prometne infrastrukture, regulacije cestovnog prometa, javnog gradskog i prigradskog prijevoza, te prijedlog optimalnog prometnog sustava.

Grad Velika Gorica je ustrojio popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu, duljini i kategoriji (asfalt, makadam) ceste. Duljina nerazvrstanih cesta na području grada ukupno je 562,785 km (od čega je 162,270 km preuzeto od Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije tijekom 2012.).

Prema zapisnicima o preuzimanju cesta od Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije sastavljenim u listopadu i studenome 2012. predmet primopredaje nisu bile karte u mjerilu 1:250 s ucrtanim stacionažama svakog kilometra, ortofoto situacija, geodetska snimka postojećeg stanja prekopljena s katastarskom podlogom, fotodokumentacija te podaci o finansijskoj vrijednosti dijela preuzetih cesta, a trebali su biti prema odredbama Pravilnika o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta (Narodne novine 86/12). Prema pisanom očitovanju približno 10,0% nerazvrstanih cesta je upisano u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Velike Gorice. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 60.473.657,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. Za navedena ulaganja je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta (uključujući i vrijednost cesta preuzetih od Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije) i nije ustrojena cjelovita analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva grada Velike Gorice. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine i ustrojiti cjelovitu analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Gradsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području grada. Program sadrži opis poslova održavanja s procjenom troškova, iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti (osim što su u izmjenama programa koncem 2012. navedene ceste na kojima su obavljeni radovi izvanrednog održavanja). Također, za nerazvrstane ceste (koje nisu preuzete od Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije), nije sastavljen elaborat, pregled ili neki drugi akt kojim bi se utvrdilo stanje cesta, frekventnost, prioriteti, vrste održavanja, rokovi i slično. Obim i vrste poslova planiraju se prema raspoloživim sredstvima, a prioriteti nakon obilazaka cesta (terena). Ocjena stanja za ceste preuzete od Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije utvrđena je programom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta koji sadrži oznaku broja ceste, ukupnu duljinu i ocjenu stanja. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture sastavljeno je u ožujku 2013., a gradsko vijeće ga je usvojilo u srpnju 2013. Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 12.239.250,00 kn, a financirani su sredstvima komunalne naknade u iznosu 3.999.998,00 kn i drugih izvora u iznosu 8.239.252,00 kn. Rashodi se odnose na održavanje asfaltiranih i makadamskih cesta (šljunčanje, krpanje udarnih rupa, asfaltiranje i drugo), signalizacije, sustava odvodnje, bankina, zimsku službu i drugo. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta tijekom 2012. je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu grada Velike Gorice s kojim je zaključen ugovor.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Poslove vezane uz nerazvrstane ceste obavlja osam zaposlenika (uključujući pročelnika) u upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i promet, od kojih su tri diplomirana inženjera prometa, te jedan zaposlenik u upravnom odjelu za prostorno planiranje i zaštitu okoliša (bez odjela koji se bavi sređivanjem imovinskog statusa cesta). Unutar upravnog odjela za komunalne djelatnosti i promet, ustrojen je odsjek za prometne poslove. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta, obavljali su zaposlenici grada Velike Gorice.

Grad Vrbovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Vrbovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 159,20 km², a obuhvaća 41 naselje s 14 797 stanovnika. Koncem 2012. grad Vrbovec je imao 18 zaposlenika.

Prema podacima grada Vrbovca, duljina nerazvrstanih cesta na području grada je 77,280 km (bez poljskih putova), što čini 485,43 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 28.724.530,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 564.290,00 kn ili 2,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 7.302,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta je obavljalo trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Vrbovca registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za komunalne djelatnosti i gospodarstvo.

Nalaz i preporuke

Grad Vrbovec je u srpnju 2013. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uređeno upravljanje, građenje, održavanje, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada, te su navedene prekršajne odredbe.

Prema Odluci o nerazvrstanim cestama iz svibnja 1998., na području grada ima 77,280 km nerazvrstanih cesta (asfaltiranih i makadamskih cesta, bez poljskih putova). U tijeku je ustrojavanje baze podataka o nerazvrstanim cestama. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 17.286.798,00 kn, te je ustrojena djelomična analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta, s pojedinačnim vrijednostima nerazvrstanih cesta. Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Vrbovca. Ceste su uglavnom upisane kao javni putovi ili javno dobro. Stvarno stanje nerazvrstanih cesta ne odgovara stanju upisanom u zemljišnim knjigama. Pokrenute su aktivnosti (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Vrbovca.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis svih nerazvrstanih cesta na području grada, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta.

Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Vrbovca.

Grad Vrbovec je donio Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmijene programa, kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 650.500,00 kn. Program sadrži opis poslova i izvore financiranja. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja nerazvrstanih cesta te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je gradsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 564.290,00 kn. Poslove tekućeg ljetnog i zimskog održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu 563.685,00 kn je obavljalo komunalno društvo u većinskom vlasništvu grada Vrbovca, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada iz travnja 2010. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. S komunalnim društvom nije zaključen godišnji ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta. Preostale poslove u iznosu 605,00 kn obavila je fizička osoba na temelju narudžbenice.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti godišnji ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta s komunalnim društvom, u skladu s donesenim programom održavanja, te pratiti izvršenje ugovora, odnosno obavljenih poslova po vrsti, količini i ugovorenoj cijeni.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za komunalne djelatnosti i gospodarstvo. U navedenom odjelu je sistematizirano radno mjesto stručnog suradnika za promet i komunalnu infrastrukturu, koje nije popunjeno. Poslove vezane za promet obavlja pročelnik Upravnog odjela (dipl. ing. cestovnog prometa) i komunalni redar. Komunalni redar obavlja i kontrolu radova na terenu.

Grad Zaprešić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Zaprešić kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina grada je 52,60 km², a obuhvaća šest naselja s 25 223 stanovnika. Koncem 2012. grad Zaprešić je imao 53 zaposlenika.

Grad Zaprešić nema podataka o duljini nerazvrstanih cesta na svom području i duljini nerazvrstanih cesta koje su u zemljишnim knjigama upisane kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 109.832.305,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 7.881.524,00 kn ili 7,2% ukupnih rashoda i izdataka, a financirani su iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom su obavljale fizičke i pravne osobe na temelju zaključenih ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, a manjim dijelom komunalno društvo u vlasništvu grada Zaprešića. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove.

Nalaz i preporuke

Grad Zaprešić je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredio način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljишne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Grad Zaprešić nije ustrojio jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, te nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta na svom području. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentirana većina nerazvrstanih cesta na području grada i drugi prometni objekti u iznosu 209.651.889,00 kn, te je ustrojena djelomična analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta. U zemljишnim knjigama su pojedine nerazvrstane ceste upisane kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Zaprešića, dok su druge ceste upisane uglavnom kao javno dobro u općoj uporabi. Pokrenute su aktivnosti (geodetske izmjere) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljishnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Zaprešića.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području grada, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo grada Zaprešića.

Grad Zaprešić je donio Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 7.937.000,00 kn. Program sadrži izvore financiranja te procjenu troškova redovnog i pojačanog održavanja po pojedinim nerazvrstanim cestama, a ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja nerazvrstanih cesta na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je gradsko vijeće u veljači 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u iznosu 7.881.524,00 kn. Poslove održavanja asfaltiranih i makadamskih cesta, te signalizacije i semafora u iznosu 5.787.867,00 kn obavljalo je pet pravnih i fizičkih osoba na temelju zaključenih ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke gradskog vijeća, a poslove zimske službe i održavanja slivnika u iznosu 2.072.285,00 kn obavljalo je komunalno društvo u vlasništvu grada Zaprešića, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada iz veljače 2006. i izmjena Odluke iz ožujka 2010. i ožujka 2012., te odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. S komunalnim društvom nije zaključen godišnji ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti godišnji ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta s komunalnim društvom, u skladu s donesenim programom održavanja, te pratiti izvršenje ugovora, odnosno obavljenih poslova po vrsti, količini i ugovorenoj cijeni.

Preostale poslove održavanja asfaltiranih cesta u iznosu 21.372,00 kn obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora) bez provedenog postupka odabira i odluke gradskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (bez zimske službe i održavanja slivnika) povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanih ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih poslova, provedenog postupka odabira i odluke gradskog vijeća. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojоj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove. U navedenom odjelu je zaposlen viši stručni suradnik za infrastrukturu i promet, koji se, između ostalog, bavi i problematikom prometa. U kontroli radova na terenu sudjeluju i dva komunalna redara.

Općina Bedenica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Bedenica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 21,70 km², a obuhvaća šest naselja s 1 432 stanovnika. Na koncu 2012. općina Bedenica je imala dva zaposlenika.

Prema podacima općine Bedenica, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 27,000 km, što čini 1 244,24 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 15,000 km, a na makadamske ceste 12,000 km.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.370.831,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 268.452,00 kn ili 11,3% ukupnih rashoda i izdataka. U zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Bedenica upisane su nerazvrstane ceste ukupne površine 373 684 m². Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 9.943,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju pravne i fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Bedenica.

Nalaz i preporuke

Općina Bedenica je 1997. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila izgradnju, rekonstrukciju, održavanje, korištenje, zaštitu, financiranje i nadzor nerazvrstanih cesta na području općine. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Bedenica nije ustrojila jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama. U zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Bedenica upisane su nerazvrstane ceste ukupne površine 373 684 m². U poslovnim knjigama evidentirane su ceste u vrijednosti 5.763.516,00 kn (ceste bez poljskih putova). Analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama na području općine koji će uz naziv ili oznaku nerazvrstane ceste sadržavati duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva općine Bedenica, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture kojim je, između ostalog, planirano i održavanje cesta na području općine. Programom su planirana sredstva za održavanje cesta u iznosu 266.000,00 kn, koja su podijeljena na tri vrste radova, te izvori financiranja. Program ne sadrži opis poslova, ceste ili dijelovi cesta na kojima se planiraju obaviti radovi, te njihove količine i pojedinačne vrijednosti. Izvješće o izvršenju programa održavanja u ožujku 2013. prihvatiло je općinsko vijeće. Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 268.452,00 kn ili 1,0% više od plana. Odnose se na navoz kamena, asfaltiranje, radove na javnim površinama uz ceste i zimsku službu. Financirani su sredstvima komunalne naknade u iznosu 82.876,00 kn i ostalim prihodima u iznosu 185.576,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Općina Bedenica je donijela Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti, koja obuhvaća uvjete i mjerila za povjeravanje poslova na temelju ugovora. Poslove održavanja obavljale su pravne i fizička osoba izabrane prikupljanjem ponuda. Odluke o izboru donijelo je općinsko vijeće. Ugovori o održavanju cesta sadrže sve propisane elemente, osim jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora, koje prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu ugovor treba sadržavati. Kontrolu radova obavlja načelnik općine.

Državni ured za reviziju predlaže ugovorima o povjeravanju poslova održavanja cesta utvrditi jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Bistra

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Bistra kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 52,70 km², a obuhvaća sedam naselja s 6 632 stanovnika. Na koncu 2012. općina Bistra je imala 19 zaposlenika.

Prema podacima općine Bistra, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 55,026 km, što čini 1 044,14 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 40,010 km, a na makadamske ceste 15,016 km. Nema podatak o ukupnoj duljini cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Bistra.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 27.059.693,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 2.644.217,00 kn ili 9,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 48.054,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu općine Bistra. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Bistra.

Nalaz i preporuke

Općina Bistra je 2013. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukciju, zaštitu, financiranje i nadzor nerazvrstanih cesta na području općine.

Općina Bistra je sastavila popis cesta koji sadrži naziv ceste i katastarske čestice. Nema podatak o ukupnoj duljini cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Bistra. Za dio cesta sastavljen je popis s podacima o posjedovnom i vlasničkom stanju cesta (sadrži podatke o posjedniku, vlasniku, brojevima katastarskih čestica, površini cesta i druge podatke). U poslovnim knjigama evidentiran je dio cesta i dodatnih ulaganja na cestama u vrijednosti 8.728.691,00 kn, a analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se nastaviti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva općine Bistra. Predlaže se u poslovnim knjigama evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture kojim je, između ostalog, planirano i održavanje cesta na području općine. Program sadrži opis i opseg poslova (vrste poslova, te popis cesta na kojima će se radovi obavljati), ali ne sadrži naznaku izvora financiranja, koju prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu treba sadržavati. Izvješće o izvršenju programa održavanja u ožujku 2013. prihvatiло je općinsko vijeće.

Rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 2.644.217,00 kn. Odnose se na zimsku službu i druge radove na održavanju cesta (zemljani, održavanje makadama, ugradnja rubnika, krpanje rupa i drugo). Financirani su sredstvima komunalne naknade i drugim proračunskim prihodima.

Državni ured za reviziju predlaže u programu održavanja komunalne infrastrukture navesti izvore financiranja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Poslove održavanja cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu općine Bistra u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima. S društvom je zaključen ugovor o obavljanju radova održavanja. U 2012. radove na gradnji jedne ceste, te dio složenijih radova održavanja (prevlačenje asfaltom) na dijelu cesta obavilo je trgovačko društvo izabrano javnim nadmetanjem prema propisima o javnoj nabavi. Kontrolu obavljanja radova na cestama obavlja komunalni redar i stručni suradnik za graditeljstvo, komunalne poslove i prostorno uređenje (diplomirani inženjer građevinarstva).

Općina Brckovljani

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Brckovljani kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 71,10 km², a obuhvaća 13 naselja s 6 837 stanovnika. Na koncu 2012. općina Brckovljani je imala sedam zaposlenika.

Prema podacima općine Brckovljani, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 81,591 km (bez poljskih i šumske putova), što čini 1 147,55 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 49,447 km, a na makadamske 32,144 km. U zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi upisane su ceste duljine 53,991 km, a kao neotuđivo vlasništvo općine Brckovljani 27,600 km.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 13.250.915,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 317.447,00 kn ili 2,4% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.891,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Brckovljani.

Nalaz i preporuke

Općina Brckovljani je 2013. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila upravljanje, građenje, redovno i izvanredno održavanje, kontrolu, nadzor, financiranje, zaštitu i kaznene odredbe.

Općina Brckovljani sastavila je popis cesta koji sadrži naziv, broj katastarske čestice, katastarsku općinu i duljinu cesta. Prema Odluci o cestama, nerazvrstane ceste obuhvaćaju poljske i šumske putove. Ukupna duljina cesta je 215,223 od čega se na poljske i šumske putove odnosi 133,632 km. U zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi upisane su ceste duljine 168,763 km, a kao neotuđivo vlasništvo općine Brckovljani 46,460 km. U poslovnim knjigama evidentirane su ceste u vrijednosti 147.105,00 kn, koja se odnosi na dodatna ulaganja iz ranijih razdoblja. Druge ceste nisu evidentirane u poslovnim knjigama i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva općine Brckovljani. Također, predlaže u poslovnim knjigama evidentirati sve ceste i ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture kojim je, između ostalog, planirano i održavanje cesta na području općine. Programom su planirana sredstva za održavanje cesta po vrstama cesta (nerazvrstane ceste, poljski putovi, putovi u vikend naseljima) u iznosu 364.000,00 kn i izvori financiranja. Program ne sadrži opis poslova, ceste na kojima se planiraju obaviti radovi, te njihove količine i vrijednost. Izvješće o izvršenju programa održavanja u ožujku 2013. prihvatio je općinsko vijeće.

Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 317.447,00 kn ili 12,8% manje od plana. Odnose se na zimsku službu u iznosu 43.475,00 kn, odvodnju atmosferskih voda u iznosu 61.305,00 kn, a za utrošak preostalih sredstava nije vidljivo na koje se vrste radova odnosi. Financirani su sredstvima komunalne naknade.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. U skladu s tako sastavljenim programom održavanja potrebno je uskladiti i donijeti izvješće o izvršenju programa.

Općina Brckovljani donijela je Odluku o uvjetima i mjerilima za povjeravanje poslova na temelju ugovora. Odlukom je utvrđeno da se postupak izbora najpovoljnije ponude obavlja izravnim ugovaranjem ili prikupljanjem ponuda. Izravnim ugovaranjem se ugovara obavljanje komunalnih poslova do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a prikupljanjem ponuda do 300.000,00 kn. Odlukom nije propisano na koji način se obavlja povjeravanje poslova iznad 300.000,00 kn. Također, odlukom su, kao kriterij izbora najpovoljnije ponude, osim cijene utvrđeni i uvjeti plaćanja, a nije utvrđena razmjerna vrijednost kriterija i način bodovanja. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu izbor najpovoljnije ponude kod povjeravanja poslova na temelju ugovora, obavlja se prikupljanjem ponuda ili javnim natječajem, te nije propisana mogućnost izbora izravnim ugovaranjem.

Poslove održavanja cesta obavljaju pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, a izabrane su prikupljanjem ponuda. Odluke o izboru donijelo je općinsko vijeće. Ugovori sadrže sve propisane elemente, osim jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora, koje prema odredbama Zakona o komunalnom treba sadržavati. Kontrolu radova obavlja zaposlenik općine Brckovljani i to uglavnom nadzor radova na terenu.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti odluku o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu koji se odnosi na način izbora najpovoljnije ponude, a kriterije i mjerila za izbor najpovoljnije ponude bodovati, utvrditi njihovu razmjernu vrijednost i način izračuna. Također predlaže, ugovorom o povjeravanju komunalnih poslova ugovoriti jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora.

Općina Brdovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Brdovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 37,60 km², a obuhvaća 13 naselja s 11 134 stanovnika. Na koncu 2012. općina Brdovec je imala 28 zaposlenika.

Prema podacima općine Brdovec, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 92,000 km, što čini 2 446,81 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 70,000 km, a na makadamske ceste 22,000 km. U zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Brdovec upisane su ceste površine 378 546 m².

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 39.623.162,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.370.610,00 kn ili 3,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 14.898,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalni pogon (radovi na makadamskim cestama), te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za opće, pravne, komunalne i društvene poslove općine Brdovec.

Nalaz i preporuke

Općina Brdovec je u veljači 2012. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukciju, zaštitu, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Brdovec sastavila je popis cesta koji sadrži naziv ceste, katastarsku općinu, katastarsku česticu, broj posjedovnog lista i površinu cesta. Od ukupne površine cesta (620 672 m²), u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo Općine Brdovec upisano je 378 546 m² ili 60,9% nerazvrstanih cesta, te se prema pisanom očitovanju sustavno provode radnje za daljnji upis. U poslovnim knjigama evidentiran je dio cesta u vrijednosti 3.612.417,00 kn (ceste na kojima su u prethodnom razdoblju obavljana ulaganja), a analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena.

Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva općine Brdovec, te sve ceste evidentirati u poslovnim knjigama i ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture kojim je, između ostalog, planirano i održavanje cesta na području općine. Program sadrži opis i opseg poslova (radovi planirani po pojedinačnim cestama uz iskaz količina i vrijednosti), te izvore financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja u ožujku 2013. je prihvatiло općinsko vijeće. Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 1.370.611,00 kn. Odnose se na zimsku službu, popravak makadamskih i asfaltiranih cesta i signalizaciju. Financirani su sredstvima komunalne naknade u iznosu 1.293.526,00 kn, prihoda od zakupa 69.620,00 kn i viška prihoda 7.464,00 kn.

Općina Brdovec je donijela Odluku o uvjetima i mjerilima za povjeravanje poslova na temelju ugovora. Odlukom su, osim cijene utvrđeni i drugi kriteriji, te način bodovanja svakog pojedinog kriterija. Poslove održavanja cesta obavlja komunalni pogon (radovi na makadamskim cestama), te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova izabrane javnim natječajem. Odluke o izboru je donijelo općinsko vijeće. Ugovori o održavanju sadrže sve propisane elemente. Za nabavu kamena (za rad komunalnog pogona) je proveden postupak nabave prema propisima o javnoj nabavi. Kontrolu poslova održavanja obavlja zaposlenik općine Brdovec (diplomirani inženjer strojarstva), i to kontrolu radova na terenu, te računsku i drugu kontrolu dokumentacije. Prema procedurama za postupanje s ulaznim računima, računi se evidentiraju nakon što osoba zadužena za kontrolu ovjeri da su radovi izvedeni na zadovoljavajući način. Također, općina Brdovec vodi evidenciju o ugrađenom kamenom materijalu na cestama, koja sadrži podatke o količinama, brojeve otpremnica i datume zaprimanja, odnosno ugradnje materijala.

Općina Dubrava

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Dubrava kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 115,00 km², a obuhvaća 27 naselja s 5 245 stanovnika. Na koncu 2012. općina Dubrava je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Dubrava, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 41,520 km (bez poljskih putova), što čini 361,04 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 19,490 km, a na makadamske ceste 22,030 km. U zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Dubrava upisane su ceste površine 64 861 m².

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 4.112.628,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 556.515,00 kn ili 13,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 13.404,00 kn/km nerazvrstane ceste, od čega se rashodi/km nerazvrstane ceste u iznosu 10.773,00 kn odnose na usluge asfaltiranja.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju pravna i fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Dubrava.

Nalaz i preporuke

Općina Dubrava je 2008. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila održavanje, građenje, rekonstrukciju, zaštitu, upravljanje, korištenje i nadzor na nerazvrstanim cesta na području općine. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Dubrava sastavila je popis cesta i poljskih putova, koji sadrži naziv, oznaku i duljinu ceste. U zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Dubrava upisane su ceste površine 64 861 m², a za upis ostalih postupak je u tijeku. U poslovnim knjigama evidentirane su nove ceste ili dodatna ulaganja na cestama u vrijednosti 412.212,00 kn. Druge ceste nisu evidentirane i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi.

Predlaže se nastaviti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva općine Dubrava, te sve ceste evidentirati u poslovnim knjigama i ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture kojim je, između ostalog, planirano i održavanje cesta na području općine. Program sadrži opis i opseg poslova, te izvore financiranja (popis cesta i vrste radova). Izvješće o izvršenju programa održavanja u ožujku 2013. je prihvatio općinsko vijeće. Prema izvješću rashodi za održavanje cesta su ostvareni u iznosu 556.515,00 kn. Odnose se na zimsku službu, nabavu kamena, asfaltiranje i signalizaciju. Financirani su pomoćima iz županijskog proračuna u iznosu 150.000,00 kn, a ostatak iz komunalne naknade i drugih vlastitih prihoda.

Općina Dubrava je donijela Odluku o uvjetima i mjerilima za povjeravanje poslova na temelju ugovora. Odlukom su, kao kriterij izbora najpovoljnije ponude, osim cijene utvrđeni i drugi kriteriji: reference ponuditelja za obavljanje komunalnih djelatnosti, oprema, broj i struktura djelatnika, poslovni prostor, uvjeti plaćanja i mjere očuvanja i zaštite okoliša. Kriteriji i mjerila nisu vrednovani (nije utvrđen broj bodova za svaki kriterij i njihova razmjerna vrijednost, odnosno način izračuna). Poslove održavanja cesta obavljale su pravna i fizička osoba izabrane javnim natječajem. Odluke o izboru donijelo je općinsko vijeće. Zaključeni su ugovori o povjeravanju komunalnih poslova (održavanja cesta), koji sadrže sve propisane elemente, osim jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora. Kontrolu dijela radova obavlja zaposlenik općine Dubrava (građevinski tehničar), a dijela ovlaštena pravna osoba.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o uvjetima i mjerilima za provedbu javnog natječaja vrednovati kriterije i mjerila za izbor najpovoljnije ponude, na način da se kriteriji boduju, utvrdi njihova razmjerna vrijednost i način izračuna, a ugovorom o povjeravanju komunalnih poslova ugovoriti jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Dubravica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Dubravica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 20,60 km², a obuhvaća deset naselja s 1 437 stanovnika. Koncem 2012. općina Dubravica je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Dubravica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 18,830 km, što čini 914,08 m/km², od čega je 16,150 km upisano u zemljишnim knjigama kao javno dobro, ali nije upisano vlasništvo općine Dubravica.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.118.038,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 720.900,00 kn ili 23,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 38.285,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade, poreznih prihoda i pomoći Zagrebačke županije.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta najvećim dijelom su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Dubravica je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 18,830 km nerazvrstanih cesta. Evidencija sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. Evidencija ne sadrži podatke o kategoriji i opisu ceste (asfalt, makadam i drugi podaci). U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 1.756.340,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. U zemljischenim knjigama je upisano 16,150 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro, ali nije upisano vlasništvo općine Dubravica. Pokrenute su aktivnosti (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljischenim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Dubravica.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljšnjim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Dubravica.

Općina Dubravica je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i dvije izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 825.000,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je usvojilo općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 720.990,00 kn. Poslove pojačanog održavanja te zimskog i ljetnog održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu 694.164,00 kn obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovori su zaključeni nakon provedenog postupka odabira (javnog natječaja). Odluku o izboru donio je načelnik. Preostale poslove ljetnog održavanja u iznosu 26.826,00 kn obavljala je fizička osoba na temelju narudžbenica (bez ugovora) i informativno prikupljenih ponuda, te bez odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz listopada 2010., kojima je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se javnim natječajem. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojоj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Za opsežnije poslove ugovara se stručni nadzor, a kontrolu manje zahtjevnih poslova obavlja Odbor za komunalne djelatnosti općine Dubravica, kojeg čine predsjednici svih mjesnih odbora. Kontrola se obavlja na način da članovi navedenog Odbora potpisuju građevinske dnevниke (za zimsko održavanje) i zapisnike o izvedenim radovima (za ljetno održavanje). U kontroli sudjeluje i komunalni redar.

Općina Farkaševac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Farkaševac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 73,70 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 1 937 stanovnika. Koncem 2012. općina Farkaševac je imala dva zaposlenika.

Prema podacima općine Farkaševac, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 14,806 km (bez makadamskih cesta i poljskih putova), što čini 200,90 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 2.331.794,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 31.328,00 kn ili 1,3% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.116,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta su obavljale fizičke i pravne osobe, većim dijelom na temelju zaključenih ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Farkaševac je u prosincu 2010. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uređeno održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, upravljanje, korištenje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, financiranju, te vođenju evidencije odnosno jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama. Preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima usklađene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na pravni status nerazvrstanih cesta, upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, financiranja nerazvrstanih cesta, te vođenje jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 14,806 km nerazvrstanih asfaltiranih cesta. Evidencija sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. Evidencija ne sadrži podatke o makadamskim cestama i poljskim putovima. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane asfaltirane ceste iz baze podataka i drugi prometni objekti u iznosu 1.617.470,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. U zemljišnim knjigama su ceste upisane kao imovina u društvenom vlasništvu.

Općina Farkaševac je pokrenula aktivnosti (putem državnog odvjetništva i drugo) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Farkaševac.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će, među ostalim, sadržavati i podatke o makadamskim cestama. U skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Farkaševac.

Općina Farkaševac je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 87.000,00 kn. Program sadrži opis poslova i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja nerazvrstanih cesta te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je usvojilo općinsko vijeće početkom travnja 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 31.328,00 kn. Odnose se na zimsko i ljetno održavanje, te održavanje prometne signalizacije. Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta uglavnom su obavljale fizičke i pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća. Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz rujna 2006. i izmjenama Odluke iz ožujka 2008. utvrđeno je da se postupak odabira provodi za poslove održavanja u vrijednosti većoj od 87.500,00 kn. Odluka nije uskladena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima se poslovi održavanja dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnih natječaja, odnosno nije predviđena mogućnost izravnog ugоварanja.

Državni ured za reviziju predlaže s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu uskladiti Odluku o komunalnim djelatnostima u dijelu koji se odnosi na način dodjeljivanja poslova, odnosno način izbora najpovoljnije ponude.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu obavlja načelnik, predsjednik općinskog vijeća ili članovi mjesnih odbora na način da potpisuju dokumentaciju o preuzimanju radova. U kontroli sudjeluje i komunalni redar.

Općina Gradec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Gradec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 88,90 km², a obuhvaća 20 naselja s 3 681 stanovnika. Koncem 2012. općina Gradec je imala dva zaposlenika.

Prema podacima općine Gradec, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 74,260 km, što čini 835,32 m/km². Općina Gradec ne raspolaže podacima o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 6.616.219,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 669.549,00 kn ili 10,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 9.016,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade i pomoći Zagrebačke županije.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu općine Gradec, na temelju zaključenog ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Gradec je u prosincu 2010. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uređeno održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, upravljanje, korištenje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljische knjige, financiranju, te vođenju evidencije odnosno baze podataka o nerazvrstanim cestama. Preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima usklađene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na pravni status nerazvrstanih cesta, upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige, financiranja nerazvrstanih cesta, te vođenje jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 74,260 km cesta (25,290 km asfaltiranih te 48,970 km makadamskih i zemljanih poljskih putova). Evidencija s popisom nerazvrstanih cesta sadrži podatke o nazivu ceste, duljini, kategoriji ceste (asfalt, poljski put), te podatke o mjestu kojem pojedina cesta pripada. Evidencija ne sadrži podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentirana većina nerazvrstanih cesta te drugi prometni objekti u iznosu 1.011.305,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta ustrojena je za ceste na kojim su obavljena ulaganja nakon 2006.

Općina Gradec ne raspolaže podacima o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljšnjim knjigama i nije pokrenula aktivnosti radi njihovog upisa u zemljšnjim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Gradec.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljšnjim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Gradec.

Općina Gradec je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 793.000,00 kn. Program sadrži iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja po pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je usvojilo općinsko vijeće početkom travnja 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 669.549,00 kn. Odnose se na poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu 631.339,00 kn, te usluge obavljanja stručnog nadzora u iznosu 38.210,00 kn. Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu 631.339,00 kn (zimsko i ljetno održavanje, te sanaciju klizišta) je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu općine Gradec, na temelju zaključenog ugovora, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz prosinca 2010. i izmjenama Odluke iz listopada 2011., te odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Za nadzor na poslovima održavanja nerazvrstanih cesta u travnju 2011. je zaključen ugovor s pravnom osobom na neodređeno vrijeme. Usluge nadzora su ugovorene u vrijednosti 1,1% izvedenih radova (bez poreza na dodanu vrijednost). Pravna osoba je obavljala nadzor na način da je potpisivala dokumentaciju o obavljenim poslovima održavanja nerazvrstanih cesta (obračunske situacije, zapisnici o završetku radova, građevinski dnevnički). U kontroli održavanja sudjeluje i komunalna redarica.

Općina Jakovlje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Jakovlje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 35,70 km², a obuhvaća tri naselja s 3 930 stanovnika. Koncem 2012. općina Jakovlje je imala sedam zaposlenika, od čega jednog na određeno vrijeme.

Prema podacima općine Jakovlje, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 37,483 km, što čini 1 049,94 m/km², od čega je 20,733 km upisano u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 6.848.821,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 287.651,00 kn ili 4,2% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 7.674,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta najvećim dijelom je obavljala fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Jakovlje je u veljači 2008. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama i izmjene navedene Odluke u ožujku 2010., kojom je uređeno održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, upravljanje, korištenje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primjeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljишne knjige i financiranju. Preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima usklađene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na pravni status nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljишne knjige i financiranja nerazvrstanih cesta.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 37,483 km nerazvrstanih cesta. Evidencija sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. Evidencija ne sadrži podatke o kategoriji i opis ceste (asfalt, makadam i drugi podaci). U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 12.889.317,00 kn. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste iz baze podataka. U zemljишnim knjigama je upisano 20,733 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu općine Jakovlje. Za preostale ceste su pokrenute aktivnosti radi upisa u zemljишne knjige.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Jakovlje.

Općina Jakovlje je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i dvije izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 315.000,00 kn. Program sadrži iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 287.651,00 kn. Poslove zimskog i ljetnog održavanja u iznosu 259.198,00 kn je obavljala fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz listopada 2006. te Odluke o uvjetima i mjerilima za provedbu javnog nadmetanja za komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora iz ožujka 2010. Preostale poslove ljetnog održavanja (nabava kamena i materijala za održavanje slivnika) u iznosu 28.453,00 kn su obavljale fizičke i pravne osobe na temelju narudžbenice (bez ugovora), te bez provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s navedenim Odlukama, kojima je utvrđeno da se održavanje nerazvrstanih cesta povjerava na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda ili javnim natječajem. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje nadzora nad provođenjem Odluke o nerazvrstanim cestama imenovan je viši referent za komunalne poslove (komunalni redar). Kontrolu također obavljaju načelnica i predsjednici mjesnih odbora.

Općina Klinča Sela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Klinča Sela kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 77,60 km², a obuhvaća 14 naselja s 5 231 stanovnika. Koncem 2012. općina Klinča Sela je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Klinča Sela, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 60,070 km, što čini 774,10 m/km². Nema podataka o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 10.912.598,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.420.981,00 kn ili 13,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 23.655,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade, pomoći Zagrebačke županije i drugih proračunskih prihoda.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu općine Klinča Sela, na temelju zaključenog ugovora, a manjim dijelom fizičke i pravne osobe na temelju narudžbenice ili zaključenih ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Klinča Sela je Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljишne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 60,070 km nerazvrstanih cesta (42,940 km asfaltiranih i 17,130 km neASFALTIRANIH cesta). U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentirana većina nerazvrstanih cesta i drugi prometni objekti u iznosu 14.841.072,00 kn, te je ustrojena djelomična analitička knjigovodstvena evidencija s pojedinačnim vrijednostima nerazvrstanih cesta. Općina Klinča Sela ne raspolaže podacima o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljишnim knjigama. U tijeku su imovinsko-pravni postupci za pojedine nerazvrstane ceste.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis svih nerazvrstanih cesta na području općine, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Klinča Sela.

Općina Klinča Sela je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 2.136.000,00 kn. Program sadrži opis poslova i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Također u većini slučajeva sadrži procjenu troškova održavanja po pojedinim nerazvrstanim cestama. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova zimske službe po pojedinim nerazvrstanim cestama i troškova održavanja po pojedinim makadamskim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu svih troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 1.420.981,00 kn. Dio poslova održavanja u iznosu 796.242,00 kn obavljalo je komunalno društvo u vlasništvu općine Klinča Sela, na temelju zaključenog ugovora. Poslove asfaltiranja jedne ceste i nogostupa, te nabave kamena za održavanje makadamskih cesta u iznosu 371.665,00 obavljale su fizička i pravna osoba na temelju zaključenih ugovora i provedenih postupaka javne nabave prema propisima o javnoj nabavi. Poslove prijevoza kamena, nabave frezanog asfalta, betonskih cijevi i prometne signalizacije, košnje bankina i druge poslove u iznosu 253.074,00 kn su obavljale druge fizičke i pravne osobe na temelju narudžbenice (bez ugovora) i bez provedenog postupka odabira. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalni poslovi održavanja nerazvrstanih cesta mogu se povjeriti komunalnom društvu, javnoj ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju poslova. Povjeravanje poslova na temelju ugovora obavlja se nakon provedenog postupka odabira (javni natječaj ili prikupljanje ponuda). Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz svibnja 2010. utvrđeno je da će komunalne poslove održavanja nerazvrstanih cesta prvenstveno obavljati komunalno društvo, a poslove koje komunalno društvo ne može kvalitetno obavljati, povjeriti će se fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora i prema kriterijima utvrđenim spomenutom Odlukom. Međutim, iz Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine kao ni iz ugovora zaključenog s komunalnim društvom nisu vidljivi poslovi koje komunalno društvo ne može kvalitetno obavljati.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima na području općine iz koje će biti vidljive vrste poslova održavanja nerazvrstanih cesta povjerene komunalnom društvu, kao i vrste poslova održavanja nerazvrstanih cesta koje će se povjeravati drugim fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno poslove povjeravati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavlja komunalni redar.

Općina Kloštar Ivanić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Kloštar Ivanić kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 79,00 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 6 091 stanovnika. Koncem 2012. općina Kloštar Ivanić je imala deset zaposlenika.

Prema podacima općine Kloštar Ivanić, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 66,560 km, što čini 842,53 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 12.543.328,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 608.913,00 kn ili 4,9% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 9.148,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta najvećim dijelom je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Kloštar Ivanić je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljишne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 66,560 km nerazvrstanih cesta. Evidencija sadrži naziv i duljinu nerazvrstanih cesta, a ne sadrži podatke o kategoriji i opis ceste (asfalt, makadam i drugi podaci), te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 7.990.253,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta s pojedinačnim vrijednostima cesta nije ustrojena. Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Kloštar Ivanić.

Prema pisanom obrazloženju, općina Kloštar Ivanić provodi prikupljanje podataka o nerazvrstanim cestama (opis ceste i katastarski podaci) radi dopune baze podataka o nerazvrstanim cestama i usklađivanja s podacima upisanim u zemljšnjim knjigama.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljšnjim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Kloštar Ivanić.

Općina Kloštar Ivanić je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i dvije izmjene programa, kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 900.000,00 kn. Program sadrži opis poslova i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Također u pojedinim slučajevima sadrži opseg (količinu) poslova održavanja. Program ne sadrži procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) svih poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 608.913,00 kn. Dio poslova održavanja u iznosu 524.989,00 kn obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz ožujka 2004. Manji dio poslova održavanja u iznosu 83.924,00 kn su obavljale druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora) te bez provedenih postupaka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda (u vrijednosti do 200.000,00 kn) odnosno javnim natječajem (u vrijednosti iznad 200.000,00 kn). Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Formalnu i računsku kontrolu obavlja komunalni referent, a kontrolu radova na terenu obavlja komunalni redar.

Općina Krašić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Krašić kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 71,20 km², a obuhvaća 33 naselja s 2 640 stanovnika. Koncem 2012. općina Krašić je imala šest zaposlenika.

Prema podacima općine Krašić, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 75,700 km, što čini 1 063,20 m/km². Nema podataka o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 4.443.616,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 221.085,00 kn ili 5,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.921,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta manjim dijelom je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, a većim dijelom su obavljale druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (s ili bez zaključenih ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Krašić je Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema evidenciji nerazvrstanih cesta koje se održavaju u zimskim uvjetima, na području općine ima 75,700 km nerazvrstanih cesta. Evidencija sadrži popis s opisom nerazvrstanih cesta, duljini, mjestu kojem pojedina cesta pripada, te u pojedinim slučajevima podatke o kategoriji ceste. Evidencija ne sadrži podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 3.374.778,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija je djelomično ustrojena i ne sadrži podatke o poljskim putovima.

Općina Krašić ne raspolaže s podacima o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišnim knjigama i nije pokrenula aktivnosti radi njihovog upisa u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Krašić.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Krašić.

Općina Krašić je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 220.000,00 kn. Program sadrži opis poslova i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. nije sastavljeno ni podneseno općinskom vijeću. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave obvezno do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izješće o izvršenju programa za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže u propisanom roku (do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu) podnosi predstavničkom tijelu izješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture na području općine, prema svim elementima godišnjeg programa i u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema poslovnim knjigama, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 221.085,00 kn. Poslove zimske službe u iznosu 89.113,00 kn je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz rujna 2011. Druge poslove održavanja u iznosu 131.972,00 kn su obavljale druge fizičke i pravne osobe na temelju narudžbenica (s ili bez ugovora), te bez provedenih postupaka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda (u vrijednosti do 87.500,00 kn) odnosno javnim natječajem (u vrijednosti iznad 87.500,00 kn). Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najduže od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavlja načelnik i povremeno komunalni redar na temelju ugovora o djelu.

Općina Kravarsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Kravarsko kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 58,33 km², a obuhvaća deset naselja s 1 987 stanovnika. Koncem 2012. općina Kravarsko je imala pet zaposlenika, od čega jednog na određeno vrijeme.

Prema podacima općine Kravarsko, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 50,762 km, što čini 870,26 m/km², koje nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.417.228,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 738.107,00 kn ili 21,6% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 14.541,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade, pomoći Zagrebačke županije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za javne radove i drugih proračunskih prihoda.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta uglavnom je obavljao vlastiti pogon i fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Kravarsko je u lipnju 2000. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uređeno upravljanje i korištenje nerazvrstanih cesta, građenje i rekonstrukcija, djelomično je uređena zaštita i održavanje nerazvrstanih cesta, te su navedene kaznene odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, redovnom i pojačanom održavanju, zimskoj službi, financiranju, vođenju evidencije odnosno baze podataka o nerazvrstanim cestama, te odredbe o svim mjerama zaštite nerazvrstanih cesta (nema odredbi o prekomjernoj uporabi te odredbi o priključku i prilazu). Preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima uskladene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na pravni status nerazvrstanih cesta, upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, redovno i pojačano održavanje, zimsku službu, financiranje, vođenje jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, te mjere zaštite.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 50,762 km nerazvrstanih cesta. Evidencija sadrži naziv nerazvrstane ceste i duljinu, a ne sadrži podatke o kategoriji i opis ceste (asfalt, makadam i drugi podaci) te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi.

U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 8.292.719,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirane sve ceste iz baze podataka. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta ustrojena je djelomično, odnosno ne sadrži podatke o cestama na kojima nije bilo ulaganja. Nerazvrstane ceste su u zemljišnim knjigama upisane kao javno dobro, a nije upisano vlasništvo općine Kravarsko. Nisu pokrenute aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Kravarsko.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Kravarsko.

Općina Kravarsko je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 896.155,00 kn. Program sadrži iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži detaljniji opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je općinsko vijeće početkom travnja 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 738.107,00 kn. Odnose se na pojačano održavanje cesta u iznosu 339.554,00 kn, zimsku službu i druge poslove tekućeg održavanja u iznosu 334.135,00 kn, održavanje prema programu javnih radova u iznosu 60.573,00 kn, te usluge stručnog nadzora nerazvrstanih cesta u iznosu 3.845,00 kn.

Odlukom o osnivanju vlastitog pogona iz studenoga 1996. utvrđeno je da vlastiti pogon, između ostalog, obavlja poslove uređenja i održavanja nerazvrstanih cesta, ulica i trgova te parkova i zelenih površina. Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz srpnja 2008. određeno je da vlastiti pogon obavlja zimsko i tekuće održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje otvorenih kanala i hitne intervencije na cestama. Također je određeno da se održavanje nerazvrstanih cesta povjerava fizičkim ili pravnim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih poslova. Iz navedenih odluka nisu jasno vidljive vrste poslova održavanja nerazvrstanih cesta koje će obavljati vlastiti pogon, odnosno vrste poslova održavanja koje će se povjeravati fizičkim ili pravnim osobama na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

Poslove pojačanog održavanja obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća, a veći dio poslova održavanja u iznosu 317.489,00 kn obavljao je vlastiti pogon. Manji dio poslova zimskog održavanja u iznosu 16.646,00 kn obavljale su druge fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora), bez provedenih postupaka odabira i odluke općinskog vijeća, što nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima kojom je utvrđeno da poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja vlastiti pogon ili se povjeravaju drugim fizičkim ili pravnim osobama na temelju ugovora. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima na području općine iz koje će biti jasno vidljive vrste poslova održavanja nerazvrstanih cesta koje obavlja vlastiti pogon, kao i vrste poslova održavanja nerazvrstanih cesta koje će se povjeravati drugim fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora. Također predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova koje je obavio vlastiti pogon na terenu obavlja načelnik i strojar vlastitog pogona koji je ujedno i komunalni redar, a kontrolu svih drugih poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavlja fizička osoba ovlaštena za obavljanje stručnog nadzora, s kojom je u srpnju 2009. zaključen ugovor na vrijeme do lipnja 2013.

Općina Križ

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Križ kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 118,00 km², a obuhvaća 16 naselja s 6 963 stanovnika. Koncem 2012. općina Križ je imala 13 zaposlenika.

Prema podacima općine Križ, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 60,830 km (bez poljskih putova), što čini 515,51 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 19.917.933,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 480.038,00 kn ili 2,4% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 7.891,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljale su pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Križ je u veljači 2011. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uređen pravni položaj nerazvrstanih cesta, zaštita, upravljanje, građenje, održavanje, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene prekršajne odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o upisu nerazvrstanih cesta u zemljische knjige i vođenju evidencije odnosno baze podataka o nerazvrstanim cestama. Odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta kao i preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima usklađene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige i vođenje jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama, na području općine ima 60,830 km nerazvrstanih cesta (41,300 km asfaltiranih i 19,530 km makadamskih cesta, bez poljskih putova. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 18.109.332,00 kn, te je ustrojena djelomična analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta s pojedinačnim vrijednostima cesta. U poslovnim knjigama nisu evidentirane sve ceste iz baze podataka. Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljischenim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Križ. Općinski načelnik je u srpnju 2013. donio Zaključak o pokretanju postupka za ustrojavanje baze podataka o nerazvrstanim cestama na području općine. Zaključkom je utvrđeno da se pokreću postupci radi prikupljanja svih podataka o nerazvrstanim cestama od nadležnih tijela.

Također je utvrđeno da će se nakon prikupljenih podataka obaviti procjena vrijednosti nerazvrstanih cesta, da će se njihova vrijednost evidentirati u poslovnim knjigama i provesti upis nerazvrstanih cesta u zemljšnjim knjigama kao vlasništvo općine Križ. U skladu s navedenim Zaključkom, općina Križ je u rujnu 2013. zatražila podatke o cestama od Državne geodetske uprave.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti radi ustrojavanja i vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljšnjim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Križ.

Općina Križ je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 610.000,00 kn. Program sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je usvojilo općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 480.038,00 kn. Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta na području općine su obavljale dvije pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora na području općine iz ožujka 2006. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu na poslovima održavanja nerazvrstanih cesta obavlja Odsjek za komunalno gospodarstvo, odnosno voditelj Odsjeka i povremeno komunalni redar.

Općina Luka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Luka kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 17,40 km², a obuhvaća pet naselja s 1 351 stanovnikom. Koncem 2012. općina Luka je imala tri zaposlenika.

Prema podacima općine Luka, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 35,000 km, što čini 2 011,49 m/km², a koje uglavnom nisu upisane u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.093.721,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 610.100,00 kn ili 19,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 17.431,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade i pomoći Zagrebačke županije.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta uglavnom su obavljale pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Luka je Odlukom o uređenju nerazvrstanih cesta iz 2009., Odlukom o kriterijima i načinu financiranja asfaltiranja ulica iz 1996. i 2004., te Odlukom o komunalnim djelatnostima iz lipnja 2012. djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primjeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama, te upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema evidenciji o nerazvrstanim cestama na području općine ima 35,000 km nerazvrstanih cesta (asfaltiranih i makadamskih cesta te poljskih putova). Evidencija sadrži podatke o nazivu i duljini pojedine ceste. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 3.608.029,00 kn, te je ustrojena djelomična analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta. U zemljishnim knjigama su pojedine ceste upisane kao vlasništvo općine Luka (duljina nije poznata), dok druge ceste nisu upisane kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Luka. Pokrenute su aktivnosti (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljishnim knjigama kao vlasništvo općine Luka.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Luka.

Općina Luka je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i dvije izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 840.000,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. usvojilo je općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 610.100,00 kn. Poslove ljetnog održavanja u iznosu 504.275,00 kn i zimskog održavanja u iznosu 55.785,00 kn su obavljale pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz lipnja 2012. Preostale poslove ljetnog održavanja u iznosu 50.040,00 kn su obavljale druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora) te bez provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju na temelju pisanih ugovora, a postupak povjeravanja provodi se prikupljanjem ponuda ili javnim natječajem. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojоj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu obavlja Odbor za komunalne djelatnosti, sastavljen od tri člana (mještani općine).

Općina Marija Gorica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Marija Gorica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 17,20 km², a obuhvaća deset naselja s 2 233 stanovnika. Koncem 2012. općina Marija Gorica je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Marija Gorica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine je 43,150 km, što čini 2 508,72 m/km². Nema podataka o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljишnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 11.778.644,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 131.469,00 kn ili 1,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.047,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz poreznih prihoda, prihoda od grobne naknade i drugih proračunskih prihoda.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta su obavljale fizičke i pravne osobe, većim dijelom na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, a manjim dijelom na temelju narudžbenica. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Marija Gorica je u ožujku 2011. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uređeno korištenje, upravljanje, redovno održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene prekršajne odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, čije odredbe na odgovarajući način trebaju primjeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pojačanom održavanju i zimskoj službi, upisu nerazvrstanih cesta u zemljische knjige i financiranju. Odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta kao i preostale odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima uskladene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na odredbe o pojačanom održavanju i zimskoj službi, upisu nerazvrstanih cesta u zemljische knjige i financiranju nerazvrstanih cesta.

Općina Marija Gorica nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području. Općina Marija Gorica se očitovala da na svom području ima 43,150 km nerazvrstanih cesta. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 10.336.943,00 kn. Analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta s pojedinačnim vrijednostima cesta nije ustrojena.

Općina Marija Gorica ne raspolaže s podacima o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljишnim knjigama i nije pokrenula aktivnosti radi njihovog upisa u zemljishnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Marija Gorica.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području općine, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, u poslovnim knjigama evidentirati sve nerazvrstane ceste, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljishnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Marija Gorica.

Općina Marija Gorica je donijela Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i dvije izmijene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 136.706,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži detaljniji opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je usvojilo općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 131.469,00 kn. Poslove zimskog održavanja u iznosu 101.706,00 kn je obavljala fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine i Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz lipnja 2010. Preostale poslove održavanja (makadamskih cesta i prometne signalizacije) u iznosu 29.763,00 kn obavljale su druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora) te bez provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se javnim natječajem. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojоj po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavlja komunalni redar.

Općina Orle

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Orle kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 57,60 km², a obuhvaća deset naselja s 1 975 stanovnika. Na koncu 2012. općina Orle je imala četiri zaposlenika.

Općina Orle nema podatak o duljini nerazvrstanih cesta na svom području i duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Orle.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.407.351,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 205.341,00 kn ili 8,5% ukupnih rashoda i izdataka.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja vlastiti pogon. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Orle je u srpnju 1998. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Orle nije ustrojila jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama. Prema pisanim očitovanju izrada popisa nerazvrstanih cesta je u tijeku. Nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Orle. Nerazvrstane ceste nisu evidentirane u poslovnim knjigama i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama na području općine koji će uz naziv ili oznaku nerazvrstane ceste sadržavati duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Orle. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži ukupan iznos koji se planira utrošiti za pojačano održavanje cesta, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen detaljan opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture prihvatiло je općinsko vijeće u ožujku 2013. Prema navedenom izvješću rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 205.341,00 kn ili 2,7% više od plana, a odnose se na rashode za nabavu drobljenog kamena. Financirani su sredstvima komunalne naknade u iznosu 105.341,00 i drugih izvora u iznosu 100.000,00 kn. Tijekom 2012. poslove održavanja nerazvrstanih cesta je obavljaо vlastiti komunalni pogon. Osim rashoda za nabavu kamena tijekom 2012. vlastiti komunalni pogon je za obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta ostvario i rashode utroška goriva, plaće zaposlenika, održavanja stroja i druge. Isporuku drobljenog kamena obavila je pravna osoba odabrana prema propisima o javnoj nabavi. S pravnom osobom zaključen je ugovor. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavljali su načelnik i predsjednici mjesnih odbora.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi detaljan opis i opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Općina Pisarovina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Pisarovina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 145,00 km², a obuhvaća 14 naselja s 3 689 stanovnika. Na koncu 2012. općina Pisarovina je imala sedam zaposlenika.

Prema podacima općine Pisarovina, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 237,680 km, što čini 1 639,17 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 86,010 km, makadamske ceste 38,620 km, a na poljske putove 113,050 km. Manji dio nerazvrstanih cesta je upisan u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Pisarovina.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 16.815.411,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.112.779,00 kn ili 6,6% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 4.682,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju komunalno društvo u vlasništvu općine Pisarovina i fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Pisarovina je donijela Odluku o nerazvrstanim cestama u srpnju 2013. kojom je uređeno upravljanje, građenje, rekonstrukcija i održavanje, kontrola i nadzor nad izvođenjem radova, te mjere zaštite nerazvrstanih cesta.

Općina Pisarovina je izradila popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu ceste, duljini, katastarskoj čestici i kategoriji. Manji dio nerazvrstanih cesta je upisan u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Pisarovina. Nerazvrstane ceste nisu evidentirane u poslovnim knjigama i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Pisarovina. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži opis poslova s procjenom ukupnih troškova održavanja, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Osim toga, općina Pisarovina (načelnik) je sastavila Program redovnog održavanja nerazvrstanih cesta koji sadrži vrste i količine radova po pojedinačnim cestama.

Općinskom vijeću nije podneseno Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, a Izvješće o izvršenju programa održavanja nerazvrstanih cesta podneseno je u srpnju 2013., ali ga vijeće nije prihvatio. Prema zapisniku općinskog vijeća program nije prihvaćen, jer pojedine ceste nisu bile uvrštene i radovi nisu izvedeni u skladu s programom. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je do kraja ožujka svake godine predstavničkom tijelu podnijeti izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže podnosi izvješće o izvršenju godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Tijekom 2012. rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 1.112.779,00 kn, a odnose se na rashode za zimsku službu, održavanje makadamskih cesta, poljskih putova, sustava odvodnje atmosferskih voda, prometne signalizacije i drugo. Financirani su sredstvima komunalne naknade i drugih izvora. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta tijekom 2012. je obavljalo komunalno društvo u vlasništvu općine Pisarovina i fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova (košnja bankina i sječa živica). S društvom je zaključen ugovor. Fizička osoba je odabrana u postupku prikupljanja ponuda. Odluku o izboru je donio načelnik. Zaključen je ugovor koji ne sadrži jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu odluku o izboru najpovoljnije ponude donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, a načelnik na temelju odluke zaključuje ugovor o povjeravanju komunalnih poslova koji, između ostalog, obvezno sadrži i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je u srpnju 2013. Prema odluci poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju se komunalnom društvu u vlasništvu općine Pisarovina. Kontrolu radova na održavanju cesta obavljaju komunalni redar i predstavnici mjesnih odbora.

Državni ured za reviziju predlaže da odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi općinsko vijeće, te zaključiti ugovor koji će sadržavati sve propisane elemente u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pokupsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Pokupsko kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 122,00 km², a obuhvaća 14 naselja s 2 224 stanovnika. Na koncu 2012. općina Pokupsko je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Pokupsko, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 83,591 km, što čini 685,17 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 38,196 km, a na makadamske ceste 45,395 km. Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Pokupsko.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 3.973.689,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 190.341,00 kn ili 4,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.277,00 kn/km nerazvrstane ceste, od čega se najznačajniji rashodi/km nerazvrstane ceste u iznosu 1.279,00 kn odnose na zimsku službu.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Interni akt, kojim se prema odredbama Zakona o cestama, uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, nije donesen.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Pokupsko je izradila popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu ceste (trasi) i duljini. Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Pokupsko. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 9.377.972,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Pokupsko. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program projektiranja, izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture za razdoblje od 2012. do 2014. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži popis nerazvrstanih cesta ili dijelova cesta na kojima se planira održavanje i gradnja s opisom i vrijednosti poslova koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Prema Izvješću o izvršenju navedenog programa rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su ostvareni u iznosu 190.341,00 kn ili 20,4% manje od plana. Odnose se na rashode za zimsku službu u iznosu 106.945,00 kn i održavanje makadamskih i asfaltnih cesta u iznosu 83.396,00 kn. Financirani su sredstvima komunalne naknade.

Općinsko vijeće je donijelo Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti prema kojoj se održavanje cesta povjerava trgovačkom društvu u vlasništvu druge jedinice lokalne samouprave (grad Zagreb). Uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja na temelju ugovora nisu doneseni. Poslovi održavanja u 2012. nisu povjereni u skladu s navedenom odlukom, već su ih obavljale fizičke i pravna osoba (kameni agregat), izabrane u postupcima prikupljanja ponuda. Odluke o izboru donijelo je povjerenstvo za izbor. S pravnom osobom nije zaključen ugovor, a ugovori zaključeni s fizičkim osobama ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave treba utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova na temelju ugovora i donijeti odluku o izboru najpovoljnije ponude, a načelnik na temelju odluke zaključuje ugovor o povjeravanju komunalnih poslova koji, između ostalog, obvezno sadrži i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju predsjednici vijeća mjesnih odbora.

Državni ured za reviziju predlaže da općinsko vijeće doneše odluku o uvjetima i mjerilima i odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Predlaže se nakon provedenog postupka izbora s odabranim ponuditeljima zaključiti ugovor koji će sadržavati sve propisane elemente u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Preseka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Preseka kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 47,90 km², a obuhvaća 15 naselja s 1 448 stanovnika. Na koncu 2012. općina Preseka je imala tri zaposlenika.

Prema podacima općine Preseka duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 39,800 km, što čini 830,90 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 21,600 km, a na makadamske ceste 18,200 km. Nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Preseka.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 1.857.448,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 102.543,00 kn ili 5,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.576,00 kn/km nerazvrstane ceste, od čega se najznačajniji rashodi/km nerazvrstane ceste u iznosu 1.498,00 kn odnose na održavanje makadamskih cesta.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Preseka je u travnju 2010. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uređeno korištenje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, izgradnja i nadzor nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Preseka je ustrojila popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu i oznaci ceste, duljini i kategoriji (asfalt, makadam). Nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Preseka. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 2.902.024,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi.

Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Preseka. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži opis poslova održavanja (posipanje kamenja, krpanje udarnih rupa, održavanje šumskih prometnica, čišćenje snijega i drugo) s procjenom troškova, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Općinsko vijeće je prihvatio Izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture u ožujku 2013. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u iznosu 102.543,00 kn, a financirani su iz sredstava komunalne naknade u iznosu 76.251,00 kn i drugih izvora u iznosu 26.292,00 kn. Odnose se na zimsku službu, održavanje makadamskih cesta i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Odlukom o nerazvrstanim cestama utvrđeno je da se povjeravanje poslova održavanja cesta obavlja na temelju ugovora u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnim djelatnostima, između ostalog, utvrđeni su uvjeti i mjerila za povjeravanje komunalnih poslova na temelju ugovora i komunalne djelatnosti na koje se odluka primjenjuje. Odlukom nije navedeno da se primjenjuje (odnosi) i na održavanje nerazvrstanih cesta. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova (dva ugovora jedan za zimsku službu, drugi za prijevoz i rasipanje kamena) odabrana prikupljanjem ponuda (dva postupka). Odluke o izboru donijelo je općinsko vijeće, a s pravnom osobom su zaključeni ugovori kojima nije ugovorenjamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što je prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu trebalo ugovoriti. Nabava kamenog materijala i betonskih cijevi za održavanje sustava odvodnje atmosferskih voda u ukupnom iznosu 25.402,00 kn obavljena je od pravnih osoba, bez provođenja propisanih postupaka izbora. Poslovi održavanja komunalne infrastrukture pravnim i fizičkim osobama, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, povjeravaju se na temelju provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja. Kontrolu izvršenih poslova obavlja je načelnik.

Državni ured za reviziju predlaže dopuniti odluku o komunalnim djelatnostima u dijelu kojim se propisuju djelatnosti na koje se odluka odnosi, zaključiti ugovor o povjeravanju poslova sa svim propisanim elementima, te komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta povjeravati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pušća

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Pušća kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 18,20 km², a obuhvaća osam naselja s 2 700 stanovnika. Na koncu 2012. općina Pušća je imala šest zaposlenika.

Prema podacima općine Pušća, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 43,746 km (bez poljskih putova), što čini 2 403,63 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 38,132 km, a na makadamske ceste 5,614 km. Nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Pušća.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 6.332.558,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 802.322,00 kn ili 12,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 18.340,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Pušća je u veljači 1996. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uređen način korištenja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i nadzora na nerazvrstanim cestama. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, odnosno uređeno pitanje upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Pušća je ustrojila popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu i duljini cesta. Nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Pušća. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 6.367.934,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi.

Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Pušća. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži opis poslova održavanja s procjenom troškova, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Općina Pušća je izradila Plan i program održavanja nerazvrstanih cesta kojim je utvrdila pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje, a za dio cesta utvrdila je i opis poslova i procjenu planiranih sredstava. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. prihvatiло je općinsko vijeće. Prema navedenom izvješću rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u iznosu 802.322,00 kn ili 20,2% manje od plana, a odnose se na nasipanje cesta i bankina kamenim agregatom, sanaciju asfaltiranog kolnika, zimsku službu i drugo. Financirani su sredstvima komunalne naknade u iznosu 326.738,00 kn i drugih izvora u iznosu 475.584,00 kn.

Općina Pušća je donijela Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je, između ostalog, utvrđeno da se obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta može povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, te su utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta je obavljala fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, odabrana javnim natječajima (za zimsku službu, te redovno i pojačano održavanje nerazvrstanih cesta). Odluke o izboru donijelo je općinsko vijeće. S fizičkom osobom su zaključeni ugovori (dva ugovora) kojima nije ugovoren opseg poslova, što je prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu trebalo ugovoriti. Kontrolu poslova redovnog i pojačanog održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba, a zimske službe zaposlenik općine Pušće i predsjednik povjerenstva za komunalni red.

Državni ured za reviziju predlaže zaključivati ugovore o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Rakovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Rakovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 34,88 km², a obuhvaća 12 naselja s 1 252 stanovnika. Na koncu 2012. općina Rakovec je imala jednog zaposlenika.

Prema podacima općine Rakovec, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 42,280 km, što čini 1 212,16 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 11,180 km, a na makadamske ceste 31,100 km. Manji dio nerazvrstanih cesta upisan je u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Rakovec.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.793.525,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 27.880,00 kn ili 1,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 659,00 kn/km nerazvrstane ceste, od čega se najznačajniji rashodi/km nerazvrstane ceste u iznosu 488,00 kn odnose na zimsku službu.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta (zimska služba) obavlja pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Nabava i prijevoz kamenog agregata u iznosu 7.236,00 kn obavljena je na temelju narudžbenice. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Rakovec je donijela odluku o nerazvrstanim cestama u ožujku 2013. kojom je uređeno korištenje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, izgradnja i nadzor na nerazvrstanim cestama.

Općina Rakovec je ustrojila popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o trasi ceste, katastarskoj čestici, duljini, površini i vlasništvu. Manji dio nerazvrstanih cesta upisan je u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Rakovec. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 5.028.407,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. Za navedena ulaganja je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena cjelovita analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljische knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Rakovec. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine i ustrojiti cjelovitu analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture u 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži opis poslova održavanja (asfaltiranje, nasipanje kamenog agregata, zimska služba) s procjenom ukupnih troškova za održavanje nerazvrstanih cesta i zimsku službu te izvore financiranja.

Programom nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatiло Izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 27.880,00 kn, a financirani su iz sredstava komunalne naknade. Odnose se na zimsku službu i nasipanje makadamskih cesta kamenim agregatom.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Općina Rakovec je donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, između ostalog, utvrđeno da poslove održavanja nerazvrstanih cesta može obavljati trgovačko društvo u vlasništvu općine Rakovec ili fizička/pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Odlukom nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova na temelju ugovora, koje je prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu trebalo utvrditi. Za povjeravanje poslova održavanja cesta (zimsku službu) uvjeti i mjerila doneseni su neposredno prije provođenja postupka prikupljanja ponuda. Odluku o izboru donijelo je općinsko vijeće, a s izvoditeljem je zaključen ugovor kojim nije ugovorenjamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što je prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu trebalo ugovoriti. Nabava i prijevoz kamenog aggregata za održavanje makadamskih cesta u iznosu 7.236,00 kn obavljena je na temelju narudžbenice, prema odluci općinskog vijeća. Poslovi održavanja komunalne infrastrukture pravnim i fizičkim osobama, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, povjeravaju se na temelju provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja. Kontrolu poslova održavanja cesta obavljali su predstavnici mjesnih odbora i načelnik.

Državni ured za reviziju predlaže na općinskom vijeću utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora, koji će se primjenjivati u svim postupcima izbora najpovoljnije ponude. Predlaže se zaključivanje ugovora o povjeravanju poslova sa svim propisanim elementima, te poslove održavanja cesta povjeravati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Rugvica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Rugvica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 93,70 km², a obuhvaća 23 naselja s 7 871 stanovnika. Na koncu 2012. općina Rugvica je imala 11 zaposlenika.

Prema podacima općine Rugvice, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 64,602 km, što čini 689,46 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 19,330 km, a na neasfaltirane ceste (makadam i poljske putove) 45,272 km. Nerazvrstane ceste upisane su u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Rugvice.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 12.389.842,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 473.463,00 kn ili 3,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 7.329,00 kn/km nerazvrstane ceste, od čega se najznačajniji rashodi/km nerazvrstane ceste u iznosu 3.737,00 kn odnose na održavanje makadamskih cesta.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavljaju pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Rugvica je donijela Odluku o nerazvrstanim cestama u rujnu 2012. kojom je uređeno upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta, kontrola i nadzor nad izvođenjem radova, financiranje, zaštita, nadzor i kaznene odredbe.

Izradila je popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu ceste, naselju, katastarskoj čestici i općini, zemljišnoknjizičnoj oznaci, duljini i površini. Nerazvrstane ceste upisane su u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Rugvice. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost nerazvrstanih cesta i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže evidentirati vrijednost nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži opis poslova održavanja (krpanje udarnih rupa, presvlačenje asfaltom, navoženje i krpanje cesta kamenim materijalom, zimska služba) s procjenom troškova, te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti.

Općinsko vijeće je prihvatilo Izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 473.463,00 kn ili 36,9% manje od plana, a financirani su iz sredstava komunalne naknade u iznosu 193.462,00 kn i drugih izvora u iznosu 280.000,00 kn. Odnose se na rashode za navoženje i krpanje cesta kamenim materijalom, zimsku službu, održavanje sustava odvodnje atmosferskih voda i održavanje asfaltiranih nerazvrstanih cesta (krpanje udarnih rupa).

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, između ostaloga, utvrdilo da poslove održavanja nerazvrstanih cesta, zimsku službu te obnovu i postavu vertikalne i horizontalne signalizacije mogu obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, te uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavljale su pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Odabrane su u postupcima javnih natječaja (održavanje makadamskih cesta, zimska služba i odvodnja atmosferskih voda), te u postupku prikupljanja ponuda (održavanje asfaltiranih nerazvrstanih cesta). Odluke o izboru donijelo je općinsko vijeće, a s pravnim osobama su zaključeni ugovori koji sadrže sve propisane elemente. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavlja je zaposlenik općine Rugvica.

Općina Stupnik

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Stupnik kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 24,90 km², a obuhvaća tri naselja s 3 737 stanovnika. Na koncu 2012. općina Stupnik je imala 16 zaposlenika.

Prema podacima općine Stupnik, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine je 38,150 km (bez poljskih putova), što čini 1 532,13 m/km². Na asfaltirane ceste se odnosi 33,150 km, a na makadamske ceste 5,000 km. Prema pisanom očitovanju dio nerazvrstanih cesta je upisan u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Stupnik.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 19.470.667,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.747.494,00 kn ili 9,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 45.806,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja vlastiti pogon općine Stupnik. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Interni akt, kojim se prema odredbama Zakona o cestama, uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, nije donesen.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore financiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Stupnik je izradila popis nerazvrstanih cesta koji sadrži podatke o nazivu, duljini i širini ceste. Prema pisanom očitovanju dio nerazvrstanih cesta upisan je u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Stupnik. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 16.979.297,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. Za navedena ulaganja je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena cjelovita analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, upotpuniti popis (bazu) podataka, koja najmanje treba sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu, površinu, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Stupnik. Nadalje se predlaže u poslovnim knjigama evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta i ustrojiti cjelovitu analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture u 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Izvješće o izvršenju programa usvojilo je općinsko vijeće. Prema navedenom izvješću rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni su u iznosu 1.747.494,00 kn ili 15,9% manje od plana, a financirani su iz sredstava komunalne naknade. Odnose se na nabavu kamenog materijala, asfalta, betonskih i plastičnih cijevi, prometne signalizacije i drugo za rad vlastitog pogona.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima održavanje nerazvrstanih cesta tijekom 2012. obavlja je vlastiti pogon općine Stupnik. Materijal potreban za rad vlastitog pogona na održavanju nerazvrstanih cesta nabavljan je prema propisima o javnoj nabavi. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavlja je načelnik općine Stupnik.

Općina Žumberak

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Žumberak kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina općine je 110,00 km², a obuhvaća 35 naselja s 883 stanovnika. Pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Na koncu 2012. općina Žumberak je imala dva zaposlenika.

Općina Žumberak nije ustrojila jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama, te nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta na svom području. Također, nema podatak o duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Žumberak.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.053.302,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 35.165,00 kn ili 1,7% ukupnih rashoda i izdataka.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalno društvo u vlasništvu općine Žumberak. Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Interni akt, kojim se prema odredbama Zakona o cestama, uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, nije donesen.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt o nerazvrstanim cestama kojim treba urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, izvore finansiranja, vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, poslove upravljanja, održavanja, građenja i rekonstrukcije, mjere zaštite, kontrolu i nadzor na nerazvrstanim cestama na području općine.

Općina Žumberak nije ustrojila jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama. Nema podatak o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo općine Žumberak. Na koncu 2012. u poslovnim knjigama evidentirane su nerazvrstane ceste u vrijednosti 5.675.579,00 kn, koja se odnosi na ulaganja u prethodnim razdobljima. U poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost svih nerazvrstanih cesta i nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama na području općine koji će uz naziv ili oznaku nerazvrstane ceste sadržavati duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Predlaže se poduzeti aktivnosti za upis svih nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i neotuđivog vlasništva općine Žumberak. Nadalje se predlaže evidentirati vrijednost svih nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama kao dio dugotrajne imovine, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Općinsko vijeće je donijelo Program održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Program sadrži procjenu ukupnih troškova održavanja cesta (odvojeno za zimsku službu). Programom nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti, kao ni izvori financiranja. Općinskom vijeću nije podneseno izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je do kraja ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu. Tijekom 2012. rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u iznosu 35.165,00 kn, a odnose se na zimsku službu, nasipanje makadamskih cesta kamenim agregatom i drugo. Financirani su iz poreznih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste, te izvore financiranja. Nadalje se predlaže podnositи izvješće o izvršenju godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Na temelju odluke općinskog vijeća održavanje nerazvrstanih cesta povjereno je komunalnom društvu u vlasništvu općine Žumberak. S društvom je zaključen ugovor o obavljanju zimske službe, dok za druge poslove koje društvo obavlja na održavanju nerazvrstanih cesta ugovor nije zaključen. Kontrolu poslova održavanja nerazvrstanih cesta provodio je načelnik općine Žumberak.

Državni ured za reviziju predlaže s komunalnim društvom zaključiti godišnji ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta za sve poslove koje obavlja u skladu s donesenim programom održavanja, te praćenje izvršenja ugovora odnosno obavljenih poslova po vrsti, količini i ugovorenoj cijeni.

OCJENA UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA

Jedinice lokalne samouprave su odgovorne za održavanje nerazvrstanih cesta na svom području. Državni ured za reviziju ocjenjuje da održavanje nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Zagrebačke županije nije dovoljno učinkovito. Revizijom održavanja nerazvrstanih cesta su utvrđene nepravilnosti i propusti koje je potrebno ukloniti kako bi se povećala učinkovitost održavanja nerazvrstanih cesta. Zbog navedenog se predlaže:

- donijeti interni akt kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, te poslovi održavanja (redovno i izvanredno održavanje), građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta te tko ih obavlja, propisati mјere zaštite nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nad poslovima održavanja nerazvrstanih cesta, te tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama; Utvrditi izvore financiranja nerazvrstanih cesta i provedbu upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama,
- do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama na području jedinice lokalne samouprave koji će uz naziv ili oznaku nerazvrstane ceste sadržavati duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena,
- poduzeti aktivnosti za upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave,
- u poslovnim knjigama evidentirati vrijednost nerazvrstanih cesta, te ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta,
- programom održavanja komunalne infrastrukture (cesta) utvrditi izvore financiranja, opseg održavanja nerazvrstanih cesta koji treba sadržavati pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja, te u propisanom roku (do konca ožujka) podnijeti predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa komunalne infrastrukture,
- donijeti odluku o uvjetima i mjerilima za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova na temelju ugovora; Kada je za izbor najpovoljnije ponude utvrđeno više kriterija, odlukom je potrebno utvrditi razmernu vrijednost kriterija i način izračuna,
- odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu koji se odnosi na način izbora najpovoljnije ponude (prikupljanje ponuda ili javni natječaj),

- donijeti odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti, kojom će se urediti način obavljanja komunalnih djelatnosti, odnosno održavanja nerazvrstanih cesta na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu; Poslovi održavanja mogu se povjeriti trgovačkom društvu, javnoj ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova; Kada se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora, prethodno treba provesti propisane postupke izbora, a odluku o izboru najpovoljnije ponude treba donijeti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave,
- kod povjeravanja poslova održavanja nerazvrstanih cesta nakon provedenih postupaka izbora najpovoljnije ponude zaključiti ugovor sa svim propisanim elementima, odnosno ugovorom utvrditi opis (vrstu), opseg (količinu) i procjenu troškova prema pojedinim poslovima održavanja i prema nerazvrstanim cestama, u skladu s godišnjim programom održavanja nerazvrstanih cesta te uspostaviti sustav kontrola izvršenja ugovora, odnosno obavljenih poslova prema vrstama, količini i ugovorenoj cijeni,
- kod povjeravanja poslova održavanja nerazvrstanih cesta trgovačkom društvu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, zaključiti godišnji ugovor u skladu s donešenim programom održavanja, te uspostaviti sustav kontrola izvršenja ugovora, odnosno obavljenih poslova prema vrstama, količini i ugovorenoj cijeni.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost održavanja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Zagrebačke županije.

OČITOVARJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave Zagrebačke županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju, osim općine Marija Gorica. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i nepravilnosti učinjeni, te razloge zbog kojih održavanje nerazvrstanih cesta nije dovoljno učinkovito.

Jedinice lokalne samouprave navode da će postupiti prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju. Pojedine jedinice lokalne samouprave su donijele ili su u postupku donošenja i usklađivanja sa zakonskim odredbama odluke o nerazvrstanim cestama (gradovi Samobor, Sveta Nedelja, Velika Gorica, Zaprešić i općina Pušća, Gradec, Križ), započele su s ustrojavanjem ili upotpunjavanjem baze podataka o nerazvrstanim cestama (gradovi Samobor, Ivanić-Grad, Sveta Nedelja, Velika Gorica, Zaprešić, općine Kloštar Ivanić i Pušća) i aktivnostima za upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige (općina Brckovljani). Grad Samobor je u proračunu za 2014. planirano sredstava za geodetske i katastarske usluge kako bi pokrenuo postupak geodetske izmjere, a u općini Brckovljani u jednoj katastarskoj općini geodetska izmjera je u tijeku. Grad Velika Gorica navodi da kontinuirano radi na rješavanju upisa nerazvrstanih cesta u zemljische knjige, a grad Zaprešić da su prepostavke za upis nerazvrstanih cesta u zemljische knjige stvorene tek 2011. donošenjem Zakona o cestama, te da će poljske putove upisati ovisno o potvrdama nadležnih tijela. Grad Zaprešić, također navodi, da se u poslovnim knjigama evidentiraju ceste u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te da je ustrojio analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta. Za radove povjerene na temelju narudžbenica, grad Zaprešić i općina Kloštar Ivanić, navode da se radi o radovima koji se ne odnose na redovno održavanje, odnosno koji nisu utvrđeni ugovorima o povjeravanju poslova održavanja cesta. Grad Ivanić-Grad se očitovao da će na sljedećoj sjednici vijeća donijeti odluku o povjeravanju poslova o održavanju cesta, a gradovi Sveta Nedelja i Dugo Selo, te općina Farkaševac su donijeli novu odluku ili izmjene odluke o komunalnom gospodarstvu. Općine Bedenica i Rugvica navode da ne mogu u potpunosti primijeniti preporuku Državnog ureda za reviziju o sadržaju programa održavanja komunalne infrastrukture (cesta), jer se svi radovi po vrsti i količini ne mogu unaprijed predvidjeti. Potrebni radovi utvrđuju se pregledom na terenu, jer oštećenja cesta nastaju pod utjecajem vremenskih prilika, uvjetovana su konfiguracijom terena, povećanju intenziteta prometa i drugim elementima. Grad Dugo Selo se očitovao da je program održavanja upotpunio opisom i opsegom poslova održavanja, te smatra da ga je na taj način uskladio s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općina Bedenica navodi da preporuke Državnog ureda za reviziju ne može provesti bez novog zapošljavanja i reorganizacije rada u jedinstvenom upravnom odjelu općine.